

HENRICI NEVTON

SIVÈ

DE NOVA VILLA,

SOCIETATIS REGIÆ, LONDINI,

Arcadiæ Romanæ, Academix Florentinæ,

Et ejus quæ vulgò vocatur della Crusca,

SOCII,

EPISTOLÆ,

ORATIONES, ET CARMINA.

Posteris, an aliqua cura nostri nescio: nos certè
meremur ut sit aliqua, non dico ingenio,
(id enim superbum) sed studio, sed
labore, & reverentia Posterorum.

Plin. in Ep.

LUCÆ, Typis Dominici Ciuffetti. MDCCX.)(Sup. Permissu.

ORATIONES.

Dd

ORATIONES

O R A T I O

A D M. E T R U R I Æ D U C E M

D I E E J U S N A T A L I.

M D C C V.

ADvenit Dies, & sæpè adveniat, quo nusquam lætior unquam, vel Civibus Extorſive illuxit, aut possit elucescere; qui Principem dedit Etruriæ, in sui Sæculi ornamentum, & futuris Principibus in Exemplum; quo simul & præsentis ævi bono, & Posterorum etiam commodis optimè consuleretur. Fuerint aliquando Principes, qui totius Orbis otium, & tranquillitatem Bello, & armis concusserint, convulserintque; res Humanas, suasque demum conturbaverint; Victoriis admodùm multis, & accessione Provinciarum Regnorumque, fastos impleverint; & inde apud sibi obnoxios, & vicinos fortè populos, inclaruerint. Sed illum certè malint Rectorem, si sapiant, & aliquando non errent homines, qui Religionibus deditus, paci morem imponat, Civium querelas, non in fastum, aut ostentationem, sed in Populi emolumentum, facilis, quotidie, libentè audiat, sed multò libentiùs

alacriusque multò, supplicibus, & oppressis opituletur atque subveniat, neque sibi, neque Fortunæ nimium licere permittat, Diemque se perdidisse credat, in quo nihil cuiquam præstiterit, Tempora solummodò Beneficiis computando, qui Rempublicam emendet Legibus, ornet Moribus, proprias Pacis artes colat, ipse ab iisdem meritis colendus, qui denique Conservator Mundi, quam Dominus esse velit. Non sanè hoc est Ninos, aut Alexandros sequi, Magnos sci. Gentium Domitores, & Conditores Imperiorum, sed à sapientibus pro prædonibus publicis, & humani generis hostibus pestibusque habitos: attamen quod majus, quod sublimius, quod difficilius, quod rarius, Titos potius, Hadrianos, & Antoninos, Pios illos, Pacificos, & Eruditos, verè Humani Generis amores, & Delicias, Orbis terrarum Restitutores, Virtutem, in Rerum apice, in Imperio, pro dignitate locatam, Universos in commune, & Principatus Decorì natos editosque, quos inter, nunc ab omnibus intelligitur, olim & ipse, non tantum à suis, ubique adhuc usurpato receptoque erga Viventes more, sed consensu Sæculorum, cum Majoribus, Cosmo, Patriæ, Laurentio etiam & Italiæ, ac Utroque, Literarum, Patre, Civibus adhuc & privatis, necdum Principibus, necdum Summis Etruriæ Ducibus; & altero Cosmo, & titu-

titulo & rebus gestis Magno, inter domesticæ Vir-
 tutis exempla, unâ recensebitur, celebrabitur unâ,
 hujus Duci Princeps. Et quid magis ad utilitates
 publicas, ad veras, & non fucatas evanidasque
 laudes, ad sempiternam nominis famam gloriam-
 que conferre poterit, quam Principem artibus
 certare cum Doctis, sapientia cum Philosophis,
 Religione cum ipsis, primis sæculis, Christianismi
 professoribus, & qui tanti nominis mensuram
 implebant; Puritate, & innocentia vitæ, cum
 ipsis illis, qui se à Mundi Consortio, quasi peni-
 tûs absciderunt? Et quantò cum majori, tum
 laude, tum fructu? Multò sanè longiùs manat
 Exemplum, & ad plures spectat, quam illorum,
 qui solùm Deo, sibi que vacare possunt, spes su-
 pra, metusque evecti, extra malorum commer-
 cium, exempla, & contactum, quasi in tuto po-
 siti, non ut in Urbe, in Foro, in Aula, undique
 circumstiti, & quasi obsessi vitiorum illecebris, &
 irritamentis: non eo loci est, aut saltem non esse
 debet, qui faveat peccantibus, ne dum ut illis
 impunè sit; multò minùs quod alibi sit, ut sem-
 per cum venia, & non rarò, quippe inter Obno-
 xios aut Adulantes, haud sine præconio etiam de-
 linquant. Alia Principum res est, alia Virtus;
 longè quidem illustrior, ardua magis, & usus
 certè latioris. Sic Sibi, Civibus, Immortalitati
 stu-

studetur. Quid tandem igitur, Serenissime Optimeque Cosme Princeps, Etruscis tuis, & qui non sunt tui? amplius, imò unicè ferè dixerim optandum, quam ut hæc bona sua, rata, & perpetua sint? quam ut si qua fortè, illos inter & Anglos, jacta fuerint dissidiorum semina, velut in flore præcepta, nunquam ad malè maturam perveniant frugem, quo Gentium quies, & Medicei Nominis cultus & honor, illibata maneant, & in æternum durent: Quam etiam ut hujusmodi Natales coelo, terraque plaudentibus, plurimi recurrant, à volenti gratoque populo, eodem gaudio & frequentia, eadem publica hilaritate, & lætitia, celebrandi. Quod demum ut obtineat, Vota voce suffragiisque antiquissimorum temporum Ecclesiæ, quam ille semper præ oculis habet, & cujus mores vita exprimit, quosque illa præcepit, præstat; pro Principe Summo Numini nuncupanda, ut sit VITA ILLI PROLIXA, IMPERIUM SECURUM, DOMUS TUTA, EXERCITUS FORTES, SENATUS FIDELIS, POPULUS PROBUS, ORBIS QUIETUS.

ORA-

O R A T I O

A D M. E T R U R I Æ D U C E M

*In reditum ipsius Florentiam post Ferias Octobres
ex Secessu Ambrogiano.*

MDCCV.

URbs nuper Principis absentia ferè deserta ;
& quasi in solitudinem versa , iterum hilari
admodùm vultu conspicua exultansque , redeun-
tem videt excipitque , ac solitam unà frequen-
tiam , & quales ut antea festos lætosque dies :
Cùmque saluum eundem atque valentem , ab
otio , ab innoxiiis & honestis voluptatibus Ruris ,
à religioso Secessu , ubi corpori simul animæque
consultitur , receperit ; gratulatur pænè , tanti apud
suos est Principis salus , pristinae solitudini , & no-
lit illum minùs abfuisse . Tota itaque effunditur
solviturque in lætitiâ plaususque , & non fictas
Gratulantium voces , quippe quas non metus ,
sed Civium amor exprimit , quum ipsi , exteris
quoque gentibus consciis , & mirantibus , memine-
rint , & non possunt non meminisse , quanta à
Principe bona acceperint , & quantum indies no-
vis cumulentur . Nunc non licet esse miseris , ad
Prin-

Principem enim aditus patet; Non licet esse non felicibus; quotidie enim aspectu, congressu, colloquio, beneficiis etiam recreantur Principis. Jam foro, negotia; jam studiis honor redeunt: Non litibus æternis vexantur & deficiunt cives, sed severitati Legum, sed moris Tribunalium Ipse se interponit, & æquo bonoque temperantur Jura: A Fori strepitu ad leniorem lætoremque sapientiam neque rarò recurritur, & Professoribus literarum, ac bonarum artium studiis præmia, dignitas, utilitas demum sua constant. Adest Princeps, ille enim rara Terrarum Dominis laude, scientia & artibus præsidet, ut Imperio: & agnoscit, & audire gestit, quemadmodum de se Posterit sentient, & loquentur, fama que futuri sæculi vivens adhuc fruitur, & posteritati suæ lætus securusque interest. Neque adulationi locus est, malis enim solum Principibus adulantur homines, ut malis solum irascuntur. Et nonne is meritò quadam Æternitatis prærogativa, & anticipatione gaudeat, qui nobilissimam, rem ritè æstimantibus, utilissimamque Annalium, historiarumque partem facit, Gloria, fama que non Armis, non Provinciarum spoliis gemituque, sed Avorum instar, Medicæ Gentis Heroum, Pace, sed Artium cultu, sed Boni semper publici studio cura que, quaeritis atque partis? Ut verò hæc redeant Civitati

gau-

gaudia ac munera, & ibi quoque certam quodammodò figant sedem, ut non tantùm nunc ad invidiam felix, sed & tuta in Posterum sit Florentia, Cùm securitas publica jam diu & robur simul & fiduciam assumpserit, quid non suis à Cosmo Tertio provisum est? Cujus sapientiæ & felicitati, à Rectoris enim sapientiæ ut plurimum temporum pendet felicitas, quantum sua debet Etruria, quod inter motus, & tumultus Italiæ imperturbata & immota sedeat; quod ipso Terrarum Orbe, Bello ubique, concusso vastatoque, sola interim, pace, & otio latetur superbiatque. Et tua certè secundum Deum Immortalem, Serenissime Princeps, in manu situm est, id etiam valdè vult, id magnoperè expetit Anna, Anglorum Victoris Populi Domina, (quæ modò Consulem Liburni ad Mercatorum Civiumque suorum res procurandas tuendasque constituendo, novum amicitiae pignus, mutuique commercii fidem dedit.) Ut hîc apud vos præsens, & tranquillus admodum rerum status, idem, ac integer maneat, & Cosmiani Sæculi felicitas, usque ad Posterorū prorogetur.

Libellus Supplex M. Duci Oblatus.

A Principio, omni Ævo, cunctos homines Gentesque, & præsertim Christianos, indulgentissime Princeps, mortuorum cura, & quasi religio quædam incessit; Quare ad elementiam, bonitatemque vestram Angli tui Liburnum incolentes ditantesque, supplices confugiunt, ut ipsis, ac Posteris eorum concedatur privilegium muro ambiendi, qua demum altitudine Principi placeat, ut Urbis minimè officiat munimentis, sapientique locum, quo subrum corpora terra conduntur, ne ossa earique cineres iniuriis hominum pateant, neve feris immundis præda fiant: neque Anglis benèmeritis de Gente Etrusca denegetur, quod pietas tua, Cosme Princeps, olim Batavis præstiterit, & quo nunc illi jure fruuntur.

*Libellus Supplex ad Ducem; & Senatum Genuensem,
De Vindicanda Famuli Cæde.*

MDCCVII.

Æ Quum duxi, indigna famuli cæde motus;
publica etiam allocutione, Serenissimum
Principem ac Senatum adire, ut & mei doloris
adeo iusti, & vestræ etiam vindictæ, tum foris
tum domi, testimonium constaret. Neque sanè
libens sentire velim, aliam ob rationem finemque;
hujusmodi homicidii reum, priùs ex Templo,
quò sceleris tam immanis conscius, pœnamque
metuens extremam, confugerat, doloque se ex
manibus Inquisitorum receperat, demum extra-
ctum, publicoque carceri inclusum, quam ut
palàm omnibus fieret, nemini, secundum jus di-
vinum, ac morationum denique gentium instituta
& leges, atque ab initio quasi rerum, ubique
exempla, homicidæ proditori, asylum patere:
ultimoque demum, pro criminis atrocitate, ac
capitali supplicio meritò afficiendum. Id enim
& Juri sacro, & Primævo convenit, ita in per-
petuum Deus ipse in humani Generis tutelam;
reparato modò Mundo obtinere jussit: *Quicumque
effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis illius;*

E e 2

ad

ad Imaginem quippe Dei factus est homo: quasi si quis volens homicidium fecerit, & unà læsæ quoque Majestatis Divinæ reus fuerit: Id etiam, ipsius rei naturæ, ex pari, æque ac Gentium quoque Juri maximè convenit, facinore in familiam, Publicam sustentis Personam, maximæque Reginæ ad Sociam, atque amicam Rempublicam Ablegati, commisso. Interim gemit quasi Terra, fusi innocentis sanguinis adhuc rea: atque proditor homicida, pluribus & antea cædibus infamis vivit etiamnum, ac fortè in aliorum Civium, Extetorumque metum cædesque, atque præ cæteris Anglorum, quibus & ante hoc Scelus ab ipso patratum, talia insolens ac sæpius minabatur, atque nimium Fides dictis constitit. Neque ulli certè ignotum, vel ex veteri, vel ex recenti història, quanti Populis constiterint, istiusmodi cædes, sive injuriæ, ad Legatos spectantes, aut perpetratæ, aut non pro merito vindicatæ. Sic & ipsi etiam Serenissimæ Reipublicæ, edito tam salubri, seque digno, exemplo, & in posterum suis quoque, ac cunctorum salutis profuturo, Sic Dignitati, sic Securitati Legationum, rei apud omnes sacræ, & qua Gentium etiam magna illa communitas continetur servaturque, optimè, si non & unicè, consulatur.

CARMINA

MISCELLANEA, ET ADOPTIVA.

.....O LABORUM
DULCE LENIMEN!

Hor.

CAEMINA

OF THE

AMERICAN

REPUBLIC

OF THE

UNITED STATES

OF AMERICA

OF THE

WEST INDIES

OF THE

ERUDITISSIMO, PRÆSTANTISSIMOQUE VIRO

H E N R I C O

D E N O V A V I L L A

P R O

ANNA ANGLIÆ REGINA

AD SERENISSIMUM ETRURIÆ DUCEM
ABLEGATO.

HENRICUS DE NOVA VILLA

Musarum Decimus, Charitum Quartus, Ingeniorum Primus,
QUEM

Dirisa ab Orbe BRITANNIA
Excolendum, Commendandum, Suspiciendum
Orbi tradidit Universo:

CUI,

Vati ornatissimo, Jurisprudentia lectissimo Candidato,
Thæbus sapienter scribendi, Themis rectè judicandi
Lumen afflarunt, & Numen:

Apud QUEM,

Et Patria, & Latialis lingua
De primatù, jure tam æquo certant;
Ut cum eo utraque nata videatur.

Antiquæ Parentum stirpi
Mirificum virtutis addens auctarum;

Ad

Ad res magnas capeßendas
Vocatur à Genio, à Virtute invitatus;
ANNA Regina Imperante,
Etruria Exultante,
Ipsa etiam invidia plaudente
Ad SERENISSIMAM MAGNI ÆTRURIÆ
DUCIS CELSITUDINEM
Legati vices perfuncturus, FLORENTIAM veniens,
Urbem ipsam,
Nisi invenisset, effecisset literariam:
In ea nempe Musarum palestra
Scribens, Gratiis litat, & Musis,
Loquens, lepore ancillatur, & elegantia;
Nec à tanto Regnorum strepitu,
A tanto Provinciarum tumultu avocatur à studiis;
Palladem in armis natam, in armis excolit;
Et fabulas ipsas superans NOVA VILLA
Facundia ita animos alligat, eloquio trahit;
Ut & BRITTANNIA suum Herculem habere diceret.
Talem se demum exhibet,
Ut in eo sæpe quid invideas, raro quid non stupeas
Nanciscaris.

VINCENTII A FILICAIA
 SENATORIS FLORENTINI,
 AD HENRICUM
 DE NOVA VILLA.
 ODE.

QUalem HENRICE, tui nuper imaginem
 Vidi, & quale adytum Magna Anima palam
 Introspexi, avidus cum legerem novo
 Rasam pumice paginam!
 Velo recta quidem dirvite, ditior
 Icon sese oculis obtulit, & virens
 Ætas, cruda & adhuc mens, & acerbior,
 Fructu præcoce jam gravis.
 Vidi illam in gremio Nobilis Otii
 Tunc sætam studiis, & dominam sui,
 Addictamque Sibi, spesque hominum, & metus
 Ridentem, armaque, plurimo
 Districta (heu facinus!) non sine sanguine,
 Seu Batim premeret Sequana: Classe seu
 Ferveret Batarva Pontus, & Anglica;
 Isti seu tuba clangeret.
 Arni Urbis domine Regius at modò
 Hospes, mentem aliam, prout decet, induis;
 Ff De

Desertorque tui, ac transfuga, in unius
Regina obsequium migras

Magno instans Operi. Cura te identidem
Sommeri alta tui, teque amor impotens
Absentis cruciat! Par adeo inclytum

Heu quot dissociant freta!

Verum non ego sum tanti, ut ames me. Amas,
Et laudas, (probitas quæque tua est) parem
Priscis me haud dubitas dicere Vatribus,
Et præferre Recentibus.

Quidnam ipse? inficier? non equidem audeo.
Credam? nec valeo, nec volo credere.
Per vim credo tamen, cogor & in meam
Consentire scientiam.

Famam sanè aliam quid mihi comparem?
Dictum fama tuum est; utque latex Mære
Ingressus Mare fit; sic mea Laudibus
Miscetur Lyra dum tuis,
Infusa imbuitur laude. Vide obsecro,
Quantum Vero adimam, credere dum tibi
Conor; sed tribuas æqua mebercule
Hostimenta mihi est opus.

Præbe aures igitur tu quoque credulas.
Vera, HENRICE, loquor. Nunquam aliàs tua
De Nobis merita est Anglia tam benè;
Rerum quippe tibi omnium
Dos ampla, & locuples contigit. Arduas

Per

Per legum salebras tu pede libero
 Cursas : tu Aonidum lacte satur bibis
 Quicquid suada leporum habet ;
 Perque omnem Sopbiam , perque Mathemata
 Jam te circumagis ; promptaque , & obsequens
 Penè ancilla , bona Depositum fide
 Mens Reddit , volupe ut tibi est .
 Cui verò in latebras Temporum apertior
 Callis ? cui variae Gentium , & Urbium
 Leges , Mos , Regimen , cui magè pervia
 Sunt arcana diutinis
 Intercisæ odiis , viscera & in sua
 Debauchantis , adhuc nec misera satis
 Europæ ? ipse tibi Notior haud quidem es ,
 Quam cuncta ista . Negas ? Deum
 Jam nunc , teque tui tam benè conscium
 Contra te statuo . Dixi ego paucula ,
 Ut credas . Reliquum non ita me Dii ament ,
 Enervi aggrediar Lyra .

Epigramma ejusdem.

Me laudas , ego te ; peccavimus ambo ; sed impar
 Culpa est , plus justo laudor , & ipse minus ,

SENATORIS FILICAIÆ

O D E.

Floris cadauer vivere non rudis
 Quod dextra nuper jussit, ego tibi
 Henrice mitto. Rex Odorum
 Iste frutex, fruticumque Princeps,
 Goe hac ab hortis, transfuga nobilis;
 Longinqua venit per freta, regium
 Insigne donum, charius quo
 COSMUS habet nihil: Aspice, oro,
 Caulem atque fronder, illum humilem haud quidem,
 Has paulum acutas, & breviusculas,
 Plenasque subnigri viroris,
 Quali Oriens amicitur herba.
 De si re verò quam benè Regius
 Meretur hortus! non alibi solum
 Felicius, brumamque contra
 Non alibi magè fida sedes.
 Flos quippe centum, denaque sexies
 Frontem perangustam infolia explicat,
 Suique dives, involutum,
 Ac duplicem, triplicemque nodum,
 Cum lactearum tegmine pellium
 Tam densè ac arcè complicat, ut mihi

Con-

Constare jam non possit, intus
Qua serie foliorum abundet.

Denariorum hinc pondere quattuor
Gaudet, bis ultra grana fere novem;
Tam provida est Natura, & ingens
In re adeo tenui, ac pusilla.

Plantæ quid arens heu sceletus, cutem ut
Atque ossa & artus & faciem refert
Demortuam, sic virum odorem
Non retinet? Miseram, Artis d' vim,

Cui posse tantum non datur! at mei
Vapor si odor nunc ope Carminis,
Tuas parumper intret aures,
Grande operæ pretium facessam;

Quod si ipse tantum prompseris, ambigam,
Verusne narem palpet odor magis,
An fictus aurem; altumque & ingens
Mente bibam sitiente melos.

Nomen volebam Plantæ ego dicere;
Verùm repugnat syllaba, & insolens
Vox, nec Latina. * MOGARINUM.
Pro arbitrio tamen ipse dicam,

* Jasmînâ
Indicum.

Ejusdem altera de Cadavere Mogarini.

H Oras vixi ego pauculas, manusque
 Labile ut mihi prorogaret Ævum,
 Barbarè ingeniosa me recidit;
 Humoremque Animamque prorsus omnem
 Emunxit; sine Odoris inde censu,
 Frondisque, & nivei coloris expers,
 Mei umbra & sceletus, meam ipse mortem
 Per terras, pelagumque per profundum
 Jam circumfero Nobilis Viator.
 Littus en tenet anchora, obviumque
 Jam predo Ithamesin, diemque ut albo
 Prasignem redire virum hanc lapillo,
 Actutum fore pollicentur, ille
 Omnium Pater Eruditionum
 Disertissimus, Arbiterque Pindi
HENRICUS: neque non disertus æquè,
 Et nulli Veterum, & Recentiorum,
 Quot sunt, quotque fuere, posthabendus
 Somnerus, duo fulcra Literarum.
 Hi me Carmine, quo nihil profectò
 Desacratius est potentiusque,
 Vita restituant priori, & auram
 Insufflare Poeticam laborant.
 Quid præsagia non Poesis audent?

Jam

*Jam tetra hæc macies abiit, meæque
 Lata in caule regerminat Juventus;
 Et frondes redeunt, colorque, odorque;
 Gleba & fiet ut Anglica mariter:
 Et mea immodica, & superba, & audax
 Ni spes est nimium) Britannici Orbis
 Augustum Domina Caput Coronem.
 Ob mortem egregiam! interisse prorsus
 Me dici poterat, nisi interissem.*

Ad Senatorem Filicaiam in Mogarinum suum.

HENDECASTLLABI.

F*elix India Sole lata primo,
 Florum Principe lata Mogarino;
 Prestant Lilia cui suum Nitorem,
 Suaves nec Rosa denegans odores;
 Quo viso fieri velis vel ipse,
 Totus tunc Oculus, simulque Nasus:
 COSMI delicias tenet superbum
 Castellum, domini Decusque Amorque,
 Florum grataque Vitiumque sedes;
 Nativi virescunt immemor folique,
 Uni nunc cupiens placere COSMO.
 Ævum sed breve, Pulchra sortiuntur,
 Hic & Floribus, haud odor manebit,*

Va-

*Vanescet color omnis, ac avari
 Orci sunt Spolium, Inferique Regis:
 Sed tu Planta beata, Mortis expers,
 Et jam nacta novam, alteramque Vitam,
 Proles Carminis, Interire nescis!
 Non nunc India, non Etrusca tellus,
 Sed Mundus, Patria est, viges ubique,
 Nec Candor perit, balitus vel oris,
 Visus gaudia, Naviumque semper.
 Vitam, Phoebe Pater, brevem dedisti,
 Quam Vates dederit, Perennat usque.*

SENATORIS FILICAIÆ.

ETIGRAMMA.

DE MOGARINO.

Primam Vita auram levitè Mogarinus ut hausit,
 Seque repentiè rapi vidit ad interitum,
 Sæva inquit Mater Natura! Utinam aut mihi non tam
 Forma decens, Ætas aut magè longa foret!
 Durè agis! Anne reus, quia sum pulcherrimus? heu quam
 Durè agis! at causam non ego inultus agam.
 HENRICI ad Musas appello. Sic mea vincam
 Fata ego, parsque mei magna superstes erit.

IN

IN MORTEM
STEPHANI VVALLER
ANGLI
SUMMI ADVOCATI, ET AMICI.

ELEGIA. 1707.

DEvitans Urbis strepitum, pompamque Palati,
Cunctaque quæ Votis sint minùs apta meis;
(Quin nos Fata premunt, superi nimiumque potentes,
Contigit & paucis, quæ jurat, ire via.)
Sylvarum secreta, Arnique fluentia petebam,
Quo nullus Musis grator Orbe locus.
Hic patre plena Deo Tusci penetralia Phœbi,
Et tantùm in numeros lingua soluta cadit:
Inferus hac Dantis Mundus succrevit in Umbra,
Cum nondum Vati Flora noverca fuit;
Et Celebrata priùs, Desletaque Læra poetæ,
Victurusque Dolor, nec moriturus Amor.
Fallor an hoc primò non * Thyrsis rure canebat,
Et Sacharissa illi cura secunda fuit;
Hinc quoque * Miltoni deductum Nobile Carmen,
Atque Paradisi Forma Resumpta sui.
Hic Musæ spatiantur adhuc, hic Vivere gaudent,
Quas Filicia suis detinet usque modis;

* Celebris
poeta apud
Anglos, sub
eo nomine,
E. Valler,
Defuncti
Pater.

* J. Miltonus, auctor
Carminis
Epici, apud
Anglos, cui
Titulus,
Paradisus
amissus.
Uterque
olim Florē-
tiæ erant.

Gg

Seu

Seu latus COSMI memorat Pacisque Triumphos,
 Corfinumve Lyra seu vetat ille Mori:
 Aula Corfinum tristem Patriaeque decorem,
 Quem jactat Pallas, jactat Apollo suum:
 Ecceho adstat marens, repetens ac verba dolentis,
 Et repetent dulces secla futura sonos.
 Hic quoque fortè mihi venienti sacra recludent,
 Non illa immites, hospitibusque ferae:
 Heu Decus ille meum, Luctusque Valerius, ingens!
 Si quisquam, meruit conciliare Deas;
 Vester erat Juvenis, Vester maturior Aëon,
 Parca nec obstitit, Vester & ille Senex:
 Cùmque Patrem Ingenio, cur non reserebat & Annis,
 Seculi & alterius Gloria longa foret?
 Par cecinit, * docta ludens in margine Ripæ,
 Tardior, auscultans, Isidis unda fluit.
 Materiemque aquabat Opus, sint Fœdera quamvis,
 Fortis Arausiades, pulchra Maria, tua:
Fata Deum. rege, rata patent venturaeque Bella
Atque iterum. Gallus tala Britannia tremitt:
Horrens Anglorum surgentia Sydera. noscet
Sæposuit quales Insula nostra. Viros
 Et placet, atque decet, primos dare Versibus annos,
 Pieris atas convenit ista modis;
 Virginei Musis habitus, imberbis Apollo,
 Et nivea nunquam, deciduaeque Comæ:
 Nec tamen hæc unquam patiuntur sacra Senectam,

* Epitha-
 lamium
 oxonii ab
 ipso scri-
 ptum in nu-
 ptias Gu-
 lielmi &
 Mariæ
 Principum.

Te-

Testis & antè Parens, & Filicia mea.
 Majus at urget Opus, Dominam devectus in Urbem,
 Imperiumque Fori, Lingua diserta dedit:
 Pro libitu, solers, animorum flectit habenas,
 Quàque velit, Judex ducitur ipse, via:
 Sed non à vero divertit tramite mentes,
 Certa salus miseris, terror at usque malis:
 Nunc commissa Dolent, metuunt laudantque loquentem,
 Et cupiunt, pridem non licuisse sibi.
 Copia Romana, & Vis Attica, cernitur una,
 Quam felix dotes junxerat ille duas?
 Plena olim, populum capiunt subsellia rarum,
 Nec reddit solitos mesta Corona Sonos:
 Digna loqui, quin ora silent, mutumque Tribunal,
 Quam melius nostras geßerat ille vices?
 In Patriam ipse redux, quem tunc mea Fata docebo,
 Hospiti ut usque favens, Itala terra fuit?
 Quantis Aula Viris Cælo se tollit Etrusca,
 Quamque canit Vates plurimus acta Virum:
 Non palmam certans Academia cedat Athenis,
 Pondera quàm Rerum, quàm quoque Verba nitent;
 Haud penes arbitrium Vulgi, stat norma loquendi,
 Par sibi, sed purus, perpetuusque tenor!
 Quam Genio exuperans Magalottius omnia præstat,
 Sommerumque suum Mundus & alter habet?
 His saltem bona fors longum mihi servet in ævum,
 Sitque satis Stephanum me doluisse semel!

Cujus Amor Viri semper crescebat in horas,
 Crescit ut inque horas jam Dolor usque mihi:
 Ab fugis amplexus, nostra & commercia lingua,
 Nec referet sensus culta tabella tuos!
 Nunc & Etrusca mihi spectatur ut extera tellus,
 Nec tam Legatus, quam tuus Exul ero.
 Te patrius Tamesis, non solum flebit ademptum,
 Gentis & , Oceano tristia damna feret;
 Sed Mare Tyrrhenum, sed nostro latior Orbis,
 Nec pompas curans, Tibridis unda fluet:
 Cum Latias tantum voces, callebat & Artes,
 Nil mirum, Civem si putet esse suum.

INSCRIPTUM STATUÆ
 LEOPOLDI CARDINALIS,
 IN CAMERA PICTORUM, FLORENTIÆ.

Leopoldo ab Etruria Cardinali.
 Numismatum. Tabularum. Signorum. Gemmarum.
 Omnium denique Deliciarum.
 Erudita Antiquitatis.
 Vindici. Arbitroque.
 Inter hæc Ipsius Monumenta.
 Verè Regia.
 Vivos ac spirantes quasi Vultus.
 Pictorum Toto Orbe Celebriorum.
 Propria Manu Æternitati consecratos.

Pa-

Patruo de se ; de Civibus !

Deque Posteris . Optime Merito .

COSMUS III. M. Etruria Dux. Memor. Gratusque .
Suum quoque . Uti par erat . Locum dedit .

*Hic Leopoldus adhuc , Statua non dignior alter ,
 Nec stetit ulla prius nobiliore Loco .*

In Filicaiam Senatorem Vatemque .

*Æmulus hic Veterum , & Victor , Filicaia quiescit ;
 Carmine nec minor his , & pietate prior .*

A D A C A D E M I A M ,
ante Eucænia Filicaiana .

Nondum certa Dies , & vix dilucula cernas ,
*Umbram ac lucem inter qui modò carpis iter ;
 Terra levis , servas paulisper jura Sepulchri ,
 Nos tenues , tantùm florea ferta , damus :
 Ferte Rosas , Hyemis quæ munera semper Etruscæ ,
 Et Dolcas Dominum nunc Mogarine , tuum :
 Pallor in ore sedet , iam cessit gloria frontis ,
 Vix onus atque ferunt languida membra suum :
 Ver blandum properes , ingens , Academia , Bellum
 Destinât , & turmas explicat illa suas :
 Inque hostem furiis consurgit Etruria iustis ,*

Ar-

*Armata raptas res repetitque manu:
 Signa canunt, trepidans acieque Obliuio cedit,
 Ipsaque Mors, fida jam comite orba, fugit:
 Latior, ac solito major Filicaia recurrit,
 Atque nitet purus, sed sine nocte dies.*

IN SIMULACRUM
 BENEDICTI AVERANII.

V*iventis mores Benedicti præstat Imago,
 Marmore sic Vivit, sic simul ille Tacet;
 Pro quo, sed præsens atas, & fera loquetur;
 Cum spiret chartis ipsa Sûada suis.*

O D E
 IN MEMORIAM SENATORIS
 VINCENTII DE FILICAIA.

C*redidit semper pia turba Vatum,
 Alterum manes agitare seclum;
 Quæque spirantes Decuere pridem,
 Grata redire:
 Sic modò Terras Filicaia linquens,
 Pristinam Coelos Patriam Reversus;
 Cœlitum laudes renovat, suasque,
 Carmina fundens:*

*Cessimus quondam numeris sodales,
 Mensque per Stellas spatiosa; jamque
 Ætheris Circes rapit, & Beatis
 Gaudia crescunt.*

*Concinunt voci, sua plectra Tusca,
 Auris & Cælum una fit, amulantes
 Suarvè concertant Lyra dum Sionis,
 Ac olor Arni.*

*Sola sed lis quam benè, dulcis illa!
 Maximum Mundi celebrent parentem;
 Hic Quies, & perpetuis Triumphis
 Plaudit Olympus.*

*Distat ob quantum status ille nostro?
 Quos fugit Pax, & Pudor, atque Rectum,
 Jura quod pejus, Reditumque nobis,
 Spreta recusant.*

*Nec quidem Cosmus poterit vel Ipse,
 Moribus formare suis scelestos;
 Vixque fulcire, Imperii labantis,
 Anna ruinas.*

*Bella sed Pacem statuunt fugatam
 Posteris legem dabit alter æquis
 Illa genuatam. Voluer. Kata
 Protaget. Orbem*

*Certus hæc primū cecinit Poeta
 Spectat hinc Hospes. superum propinquans
 Latius Sedum. Dominosque Rerum
 Indi Britannos* Ar.

*Arvus, en Aras, Tamesisque ponunt;
 Victima versuque, coleris, ore,
 Seu Quiritum, poscitur, aut Etrusco,
 Noster Horati!*

CARMEN LAPIDARIUM,
 SIVE INSCRIPTIO IN SANAM ASTRO-METEOROLOGIAM
JOHANNIS GOAD,
 Cum ab ipso Liber, Die ejus Natali, M. Duci
 mitteretur.

*Bibliotheca Medicea.
 Veteris amule Palatina.
 Quæ COSMI III. Magni Ducis Etruriæ.
 Sui Saculi Augusti.
 Cura & Deliciæ.
 Hanc Philosophiam Cœlestem.
 Rem diu Desideratam, Desperatam panē.
 Sanam Astrologiam.
 Quæ mirantibus patet.
 Quale quantumque intercedat commercium,
 Superis inter, Orbemque Nostrum.
 Utque hujus Pars Universi.
 Non admodum Ignobilis, Aut Iners.
 Per Vices, agimur. Agimusque.*

In-

Incognitis antea quidem. At nunc notis fundatam Principiis.

Novam. Sed & Antiquissimam.

Quippe qua cum Rerum Natura inceperit.

Cum Natura Rerum demum Duratura est.

Præteritorum Memoriam.

Statum Præsentium.

Futurorum Vaticinium.

Nec tam Vaticinium. Quam veluti Historiam.

Complectentem.

Edoardi VVapellii Angli.

Amici sui.

Qui pietate in Magistrum ductus.

Cui Ars illa. Sua saltem debet Initia.

Et quantum Posteritas omnis debebit?

Sub alieno Nomine prodire. Et Latere voluit.

Docere. Non Nosci. Contentus.

ET PRODESSE. QUAM CONSPICI.

Reconditis Literis. Candore Morum. Studio juvandi posteros

Viri insignis.

Nunc apud Populares suos Intellecti tantum.

Olim omnibus Nominandi. Ab omnibus Celebrandi.

Opus.

Sede tali. Tali Consortio. Dignum.

Henricus de Nova Villa.

Anna M. Britannia Regina.

Clementis. Felicis.

Patriæ. Senatus. Castrorumque. Matris.

Hh

An-

Anno à Partu Virginis MDCCCV.
Ad Serenissimum. Optimumque Principem.
Sapientia. Moribus. Vita verè Philosophum.
Difficillimis etiam Reipublicæ Temporibus.
Alterum Antoninum.
Sed Christianum.
Ablegatus.
Decimo nono Kal. Septembris.
Die ejus Natali.
Civibus. Exterisque lato.
Sua in Florentia. Urbium Pulcherrima.
Nunc illi primum Culto. Semper. Et alibi colendo.
Lubentè. Meritò. Humillimè.
Offert. Dedicatque.

IN SANAM ASTRO-METEOROLOGIAM

JOHANNIS GOAD

A N G L I.

Romam iv. Id. Mart. 1708. transmissam.

A D L I B R U M.

NON opus, ipse, meum, dulcis sed cura, Libelle;
 Urbs quæ æterna viget, me duce, carpe viam:
 Quæque triumphatis aliquando superba Britannis,
 Te numeret Palmas inter & illa suas:
 Capta sed ut veterem jamdudum Græcia cepit,
 Tu Romam capias, Artibus ipse Novam:
 Naturæ Interpres, Terram Cælosque recludes;
 Quem nexum, ac Vires, quilibet Orbis habet.
 Omnia conspirant, nihil est in rebus Inane;
 Perque Vices agimur Nos, agimusque simul.
 Julius ut certum Mundo monstraverit Annum;
 Munera cunctorum, Temperiemque dabis:
 Tot cælum inficiant cur nubes, lugeat Æther;
 Heu blandita nimis tempora temporibus!
 Effusum anticipans Tibrim, tu consulis Urbi;
 Felix Clementis cura sit illa sui:
 Forsitan hinc Docti subiturus Principis ora,
 Atque illo saltem Nomine, Gratus eris.

Hh 2

IN

IN VILLAM IMPERATORIS HADRIANI.

Templa, Theatra, Hospes, Circumque, & Balnea;
 Delicias Hominum, Deliciasque Deum! (spectas;
 Hic quoque ut in mediis Academia surgit Athenis,
 Et renovat veterem, Porticus ampla Stoam:
 At Murus soles, umbram partitur & aquas;
 Utque velis, totus preterit usque Dies:
 Culmina quam variè splendent distincta Figuris,
 Et servant Genios jam quoque leta suos?
 Sed nova sub terris pandit miracula moles,
 Junonis, Forma dum sibi plaudit, ales:
 Singula, cur numeras? oculis subiecta recenses,
 Quicquid Opum Romæ, quicquid & Artis erat:
 Ingenio Caesar Mundum complexus & ore,
 Intra Tecta videt, quicquid ubique placet:
 Sed quæ miraris, Ville sunt Rudera tantum;
 Paucula quin superant, plurima Terra tegit:
 Qualis Roma fuit, Romam quasi veris extra;
 Unius atque Domus sola Ruina docet!

IN VALLEM UMBROSAM ETRUSCORUM.

ELEGIA. 1708.

Valles perpetua, virides atque arbore, montes;
 Lend & labentis murmura subter aquæ:
 At fessis viro passimque sedilia saxo,
 Quæque valent primas Antra referre Domos:
 Exarmatque Canem, quæ blandior aura furentem;
 Iras mansuetus dedidicitque Leo:
 Excipitis fugientem Aulæque Urbisque calores,
 Nocte datis somnos, & sine Lite Dies.
 Cedat & ex oculis paulum Florentia nostris,
 Quæque mihi & Musis semper amica cohors:
 Omnia visa prius sordent, iuvat ire per alta,
 Et Cælo atque Animo liberiore frui.
 Nunc Natura patet, nobisque vacare licebit;
 Quæ superi & poscant, noscere, nota sequi.
 Nec deerunt Comites, neque sunt vel inhospita saxa;
 Moribus, & Ruris non nisi Nomen inest:
 Nil sibi seponit, nec inutilis ulla supellex;
 Gens contenta suis quæ fuit usque bonis.
 Accipitur Cultu Divæ, releuantur Egeni;
 Utque Æther, cunctis, hæc quoque porta patet:
 Sed Studiis Veri, sacrisque operata iuventus;
 Pectora nec ficto quæ caluere Deo.

Dux

Abbas Co.
lumbinus.

*Dux gregis & sancti, qualem vix Vota dedere ;
Gualbertum credas jam rediisse suis.
Lumina non alibi melius spectacula pascunt,
Quid sit & hinc discas vivere, quidque Mori!*

AD ARCADAS ROMANOS.

Alia Villa prius, numeris renovata Latinis,
Umbrosæ Vallis Deliciaque Sacra:
Contracto quondam quæ Princeps Orbe potitus,
Pro nibilo at totum quem Pia turba putat:
Audiit, & nugis indulserat Hospitis Armus,
Quin Famam ostentat, Romulidumque domos:
Vosque aditus faciles, Superumque accedere mensis,
Vos Decus, Argestes, quod vocor ipse, datis.
Vatibus at Latius titulum si Græcia præstet,
Ut servant Artes, Dii voluere, suas.
Hic Antra, & Lucus, potataque Lympha Camœnis;
Hinc Populis Leges, Carmina & inde fluunt.
Verùm parce Arcas, Domini nunc Incola Montis,
Si refugit Tuscos, conscia Musa, modos:
Civibus Urbe Sermone novo sit Culta, Britanno,
Sed Veteri, Veterem commemorasse, satis.

In-

Inscriptum Novo Testamento Græco
Mylano.

P *Ars quæ, Sommeri pluteorum nobilis antè,
Lata inter COSMI jam numeratur opes.
Munere quam dignus Princeps, quam Principe Munus?
Præcipit hoc Vitam, Moribus ille refert!*

Ex Anglico, de Flumine Tamefi.

D *Is dederint, Carmen, Tamefis decurrat adinstar,
Ingens, inque Exemplum, cederet Argumentum!
Perspicuusque, Altus; Lenis, non Languidus; hîc Vis,
Nec Rabies; plenusque, suis se continet undis.*

IN

IN EFFIGIEM DOMINI

D. JOHANNIS
SOMERS,

AB EQUITE G. KNELLER DEPICTAM,

APUD M. ETRURIÆ DUCEM:

*Ore Sūada sedet, mitis Sapientia vultu,
Knelleri, haud Opus est, Ipse Somerus adest.*

SCAZONTES.

L *Ubens, Manumque Artemque, nosco, Knelleri,
Qui pingit Ora, pingit ac simul Mores:
Ut Vultus, Indolem Gerentis, exæquat?
Imago, vivit! Non eam loqui sentis?
Oculosque præfers Auribus, stupens, Hospes!
Sapientia haud riget, sedet sed hic Læta;
Sic mitis extrâ, sic idem refert intus:
Benè ingenium habitat Viro! Fides, Fronti,
Jam maxima; videtur bonus, bonus quin est.*

AD PICTOREM.

*En surgit dicturus! Mirum quod tacet, inquis;
Naturæ haud est, o, stulte, sed artis opus!*

Flo-

FLORENTIA,
AD ANNAM M. BRITANNIÆ REGINAM,
AB AMICO.

M Iraris forsitan merentem Carmine Floram,
 Proles & officium jam subiisse suæ:
 Arnus at hinc exit, Musis gratissimus amnis,
 Isidis atque tuis nunc benè junctus aquis.
 Inde precor, sacras inclines questibus aures,
 Numina quis nescit flectere posse preces?
 Hic Noravilla lares, gratus jam fixerat Hospes,
 Latus presenti tempora leta tulit.
 Oro, siste virum, Tamesis Regina potentis,
 Ne citus in Patriam transeat, una potes:
 Undique Bella strepunt, Musis & inhospita Castra;
 Mites ille Artes, quæ mea sacra, colit:
 Anna geras bellum, letatur Etruria pace,
 Ab maneat Pacis qui mihi pignus erit!

NEMORA FLORENTINA.

ELEGIA. 1709.

Elegia, in
mortem
Stephani
Valler
Advocati.

O H Sylva, ingentis nostri modò conscia luctus,
Quaque fluis, lachrymis auctior Arne meis?
Vos iterum repeto, non deslens funus Amici,
Me miserum! ingenii at funera certa mei!
Tunc sese pinus inclinavere Dolenti,
Et visa est solitò tristior Umbra loci:

Carmen,
cui titulus,
Vaticiniù.

Murmura nunc somnos praebebant Numine plenos,
Quum mens praevertit Saecula futura vigil:
Ante oculos Anna Imperium, Gentisque Triumpho,
Commissa & Patriae, publica Fata, mea.
Murmura dant alibi somnos, dat Sylva Recessum,
Sed fugiunt Numei, mens nihil antè videt;
Thæbus at hic habitat, notisque advolvimur aris,
Tum loquimur verbis, enthea turba, tuis;
Jam novus ardor agit, cognata revivimus astra,
Et vix mortales fundimus ore sonos!

Canonicus
Mozzi.

Fortè ita, quæ lusi vacuus, neque tota peribunt,
Danisci haud aliàs falsa Camœna fuit;
Ille ciet Nymphas, præsens se sistit Apollo,
Nostraque, si qua fides, tunc placuere Choro:
Hic meus Argestes cecinit, procul ite profani,
Carminibus sacer est jam locus iste suis.

Argestes
Melichius,
auctori
apud Arca-
das nomen.

Hic

Hic ego Lindori recito quoque Carmina Musis,
 Carmina materie jam magè lata, sua:
 Angligenum Nectar, sic pocula nostra celebrat,
 Haud alia ut Musa, Phœbus & ipse bibat.
 Sed cùm Coelestem referat mirantibus Orbem,
 Miltonique comes, nobile surgit opus;
 Tam Superum redeunt acies, atque acta Deorum;
 Resque simul Superum, Verba, Midosque, legunt.
 Te sequar absentem, divisus ab Orbe Britannus,
 Melichii nec sis immemor ipse tui!
 Doctus Aristæus, renovat dum voce Lycaum,
 Vix sensi soles præterisse mihi:
 Fortis at Eloquio, qui dat præcepta loquendi;
 Et format Vates, nec minor ipse canit.
 Quæ Rerum Vires, Ordo quis, ut Ambra recenset;
 Officia ut Vitæ, Bardius arte notat?
 Civica, par Fratri, modò publica Jura, Josephus,
 Qui jam Pisana maxima fama toga?
 Utque Decus Venetum, sancto sermone, Quirinus,
 Alterius Mundi pandere gestit opes?
 Utile sic Dulci, miscenti tempora currunt;
 Cunctaque quæ profint, sic habuere vices:
 Jucundas Angli latebras Proceresque frequentant,
 Communisque juvat quam meminisse soli?
 Non æstas torret, sed gramina leta renident,
 Atque viror, nostris qualis inesse solet:
 Nunc grati comites Libri, nunc solus oberro,

Comes Magalotti.

Sidro.

Paradisus
amissus,
Miltoni.

Ant. M.
Salvini Gr.
L. Prof.
Florentiæ.

Vinc. Ambra
Phil. &
Math.

Josephus
Averani
J. C. Pr. Fisis

Resque molesta satis, se potuisse pati!

Captos Aula tenet, vel garrula turba, Puella;

Is malè perdit Opes, pejus at ille parat;

Nulla Dies sincera fluit, vix vivitur horis,

Me saltem his liceat conciliare mihi!

Quò me dulcè trahit Lucus, quo detinet usque,

Umbris ut videar semper adesse suis?

Non Hyemis rabies, non Tempus carpet honores,

Musarum manibus consita Sylva fuit:

Hic Filicaia Canens velabat tempora ramis,

Formasti & voces, hic, Averane, tuas:

Ut cum Gaza latet, terris defossa, feruntur,

Et manes, solitas ire, redire vias;

Sic veteres animo cura, veteresque recursant

Delicia, & propriis pascitur ille malis!

Hinc Senis, inde redux, ades devector, Oei,

Non magis Ingeniis, Tusca vel Aula nitet:

Quid malè sanus opem Librorum consulis, unum

Pro cunctis satis est consuluisse Virum!

Oh quantum hic Decorum, Vivendi & Commoda Vera,

Seu Mores, Artis seu Monumenta velis?

Quam felix Regio, Cœli Genioque Solique?

Aura tepens, Studiis cedit at Aura suis?

Nonne Stupes tantos Mentis manuumque labores,

Seu visa est Veterum, seu tibi cura recens?

Non nova Roma magis, non Græcia jactet alumnos,

Quos cupiat omnis tellus, habere sibi:

Benedictus
Averani
Elog. Pr.
Pis.

Ant. Ma-
gliabecchi.

Tellus omnis

Itc

Ite leves populi, populi fastuque tumentes;
 Moribus hic constans, hic facilisque Vir est;
 Et sapere, & Fari, dedit indulgentia Divum;
 Sensus corde graves, suavius ore melos!
 Si licet Ausonia traducere lenitè ævum,
 Non mihi Vita brevis, Vita bis acta foret.
 Invitus, Testor, dilectis abstrabor oris;
 Optat quisque diu, quæ placuere, frui;
 Sed revocat Tamesis, Domina sed iussa potentis;
 Curaque, tum veteri jam subeunda nova;
 Et patienda Fori rursus fors jurgia rauci,
 Tyrrheno pridem quam benè mersa Mari?
 Jamque valete Dies lati, carique Sodales;
 Nomina perpetuè culta, colenda mihi?
 Orbe remota Italo, frustrà cur gaudia quæram?
 Perdita non reddet, mens licet usque memor!
 Si Sileam, dulcis capiantque obli-via Cantus;
 Non nunc Roma tenet, nec mea Flora suum!

THESE THINGS BEING CONSIDERED
IT IS THE OPINION OF THE BOARD
THAT THE SAME SHOULD BE
APPROVED AND PASSED
AND THE SAME BE
RECORDED IN THE
MINUTES OF THE BOARD
AND THE SAME BE
FORWARDED TO THE
COMMISSIONER OF THE
LANDS AND MINES
FOR HIS CONSIDERATION
AND ACTION
IN THE PREMISES
AND THE SAME BE
FORWARDED TO THE
COMMISSIONER OF THE
LANDS AND MINES
FOR HIS CONSIDERATION
AND ACTION
IN THE PREMISES

CARMINA

ADOPTIVA.

CARMINA
LIBERTY

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM

D. HENRICUM
DE NOVA VILLA

ABLEGATUM FLORENTIÆ BRITANNICUM.

HIC ubi se lentis diffundit gressibus Arnus,
 Cognatum ut repetat tardius unda Mare;
 Inclytus effulges Thuscis Henricus in Oris,
 Splendor, & occidui Gloria magna Poli:
 Aspice ut attonito consurgant Vertice montes;
 Atque hilaris plaudat clara Liburna Tibi.
 Hic videt ex alto Puppis remeare Britannas,
 Audit & ille suum Vela vocare sinum.
 Semina Dissidii reprimis, jam nulla parantur
 Bella, nec ultrices advehit unda rates:
 Hinc insperato lati pro munere plaudunt,
 Antiquum Fœdus cui renovare datur.
 Ob summæ Virtutis opus! Tibi, Gloria Soli,
 Reddere Tyrrheni Anglica Regna vadis:
 Se Tibi Pars Terræ, Tibi se tota Æquora debent;
 Implesti meritis Solis utramque Domum:
 Vive igitur charus Thusco, pariterque Britanno,
 Et celebret laudes Littus utrumque tuas.

Alexander Ludovicus
 Catelanus Marchio.
 Kk EPI.

EPISTOLA AB EODEM.

Optat Alexander tibi gratam Henrice salutem,
 Quam de Tyrrhenis Carmine mittit aquis:
 Si me fors vestris potuit disungere terris,
 Foedere non valuit me remove tuo:
 Quin ego si multum, quibus es regionibus absum,
 Scribendo lator proximus esse tibi:
 At queror & doleo, properè dimissa Liburno,
 Venerit in vestras Littera sera manus:
 Tanta sed hic rerum moles strepitusque mearum,
 Vix licet, ut cupido, reddere verba, mihi:
 Quumque agitant nostram tam multa negotia mentem,
 Parce precor curis, denique parce moræ:
 Ob si quid possim præstare in partibus istis,
 Quam vellem jussis latus adesse tuis:
 Hoc, tua sic virtus augetur in Orbe, Britannia
 Sic Gens, & genium vincit amore meum:
 Omnibus invideo, qui raro munere sortis,
 Colloquiis ducunt tempora cuncta suis!
 Hæc nimis est animi felicitas, & una voluptas,
 Ut te, cum Doctis fallere posse dies.
 Non minùs Ingeniùs, quam præstans Anglia Marte,
 Ut benè Te jactat progenuisse suum?
 Nec magis ipsa fuit virtutem visa tueri,
 Quam data cum meritis præmia digna tuis:

Ac

Ac nisi sic notum, non ad majora vocasset,
 Haud fueris Patria Lausque Decusque foris!
 Mens tua non recipit sapiens à munere nomen,
 Id pretium meritis, indiciumque fuit:
 Quam bonus es cunctis, Aulaque merearis amorem,
 COSMUS ubi Populis imperat, atque sibi?
 Laudibus exornant te Cives, omnibus idem
 Laudandique tui nominis ardor inest:
 Non habet unde suos discordia protrahat ignes,
 Dissidiumve Aulas inter utrasque serat:
 Has Tu concilias, & primo jungis amore,
 Pacis sunt Artes, Juraque nota Tibi:
 Tristina sic reseras Commercia Gentibus, auferis
 Et nubem, qua mens Regia tecta fuit:
 Concilias Italis, Anglos, Dominamque Profundi,
 Atque simul Pacem, Praesidiumque paras:
 Foedere dum rursus mitescunt omnia prisco,
 Hunc Populum, Cives tu facis esse tuos:
 Hoc Decus egregium, nullo violabile seculo;
 Quà semper superes, commoda nostra dabunt:
 Vel COSMUS summo te complectetur amore,
 Et dabit, & laudes audiet ille tuas:
 COSMUS Deliciae, Gentisque superbia COSMUS,
 Qui format Cives moribus ipse suis:
 Hinc Æqui generatus Amor, quo Fama paratur,
 Quæ magnis Merces unica digna viris:
 Tusci vix nomen Veis, periere Ruinae;
 Quos-

Quosque tegant cineres, nec Monumenta docent.
 Facta manu Artificum, nobis quam pauca supersunt?
 Temporis, Urbinas sentiet Ipse, Minas!
 Sed quanti Laus est, & Vita Fama superstes?
 Postuma crede mihi, Te quoque Fama manet.
 Non nunc in Patriis solum Tibi nomen in oris,
 Quin nobis charus, clarior inde domi.
 Jam refer Ausoniae ut Mores, & videris Urbes;
 Ut calles Italo verba reducta sono:
 Artibus ut praestat tellus, & sufficit illa
 Tabula Doctrina suppeditare tua:
 Tu Maliabechum nosti, Tu nosceris illi,
 Unus qui doctis Bibliotheca Vir est:
 Te Populi excipient animis concordibus omnes,
 Artes quem docta, quem comitata Quies:
 Vive diu felix, siquidem sic vivere dignus;
 Numina sint votis non inimica meis.

E L E G I A.

Mitto novamque Tibi, optatamque, Henrice, salutem,
 Mittere si quis rem, qua caret ipse, valet.
 Longus enim morbo vitiatum corpus acuto
 Non patitur vires languor habere suas:
 Nunc dolor omnis abest, febris non uror anhelis,
 At penè elumbis redditus Ischiade.
 Inde etiam studiis nimium quoque frana remisi,

Du-

Ducitur & digitis littera rara meis:
 Tu tamen exoptas, interque negotia, versus;
 Et legis, & lectos ore farvente probas:
 Carmina prima, Tibi, memorem praestantia curam,
 Accipe, sed Domini non ea scripta manu:
 Claudam cernis Musam, est claudus & ipse Poeta,
 Quid mirum serò si tibi Musa venit?
 Musarum in Cultu tempus consumere dulce est,
 Castalidum at Lymphas Pharmaca amara vetant.
 Pectora quin mea sunt longo laxata dolore,
 Et carmen vena pauperiore fluit:
 Carmina qui mittat, frondes velit addere Sylvis,
 Carmina, non Munus, quæ Tibi nata Domi.
 Fertilis est Tibi mens, interque Heliconæ colentes,
 Uberius nulli provenit ista seges.
 Te nostra est mirata, sequens mirabitur atas,
 Ibit & in plausus Orbis ubique tuos.
 Tale erat Ingenium quis Roma & Græcia Mater;
 Sic loquitur Cicero, sic canit ipse Maro.
 Floræ Docta Cohors recitantis pendet ab Ore,
 Sollicita varios & bibit aure modos.
 Nil Tibi tam letum, nostras quam dicere laudes;
 Nec nobis, laudes quam celebrare tuas.
 Detero, sed repetens, humili præconia voce;
 Quantum Argumento jam leve cedit Opus?
 Anglia Te genuit, nunc Hospite gaudet Etruscus;
 Illa suum agnoscit, noster es haudque minus.

Te,

Te, COSMO, Eloquium, Pietas, Prudentia, Mores,
Præ cunctis gratum reddere sæpè solent.
Te vocat hic Secli Decus admirabile nostri,
Inque sua nemo clarior Urbe fuit:
Affuetaque Tibi docta dulcedine lingua,
Orator certè Principe dignus eras:
Sic Animos Lenis, loqueris sic Grandia, grandè;
Eloquio & tantum nobilitatis inest.
Tyrrhena obsequimur meritis Gens, Doctior illa,
Terra sub alterutro vix jacet ulla Polo:
Hinc Tibi gratatur Populus, totamque per Urbem,
Henricus vivat, vivat, ubique sonat.
Cùm Mentem Superi dederint, sic cœtera donent;
Vitaque sit felix, & Tibi Vita diu.

Addictissimus Servus
 Alexander Aloysius Catelani &c.

VINCENTII DE FILICAIA

SENATORIS FLORENTINI,

O D E

DE MOGARINO.

AGE, Hymetti bona Cirvis, bona & Hybla
 Apis Hospes, cata florum viride agmen
 Agitare ingenioso tenuis verberare lingua:
 Age, amico preme labro, sibi avertat
 Modò quos Anglica Tellus Mgarinos, (Villa.
 Lyrica & quos aqua inundant Somer hinc, hinc No-va
 Lachryma exin mage odorum nabathæa
 Struè nectâr, neque cura sine multa
 Mibi succis generosum sapidis imbue Carmen.
 Humilis grandia tento. Canere hos nam
 Volo flores, Opus ingens Venusina
 Ferè tantum lyra, & una ferè dignum Jovis aure.
 Patre quo sint geniti an te latet? Audi,
 Rogo, rem prodigiosam. Pater illis
 Mogarinus, celebrem qui stetit Arui prope ripam,
 Sceletusque Oceanum ultra peregrè i-ivit
 Animæ impos, gemina informe cada-ver
 Animavit lyra donec fidum vi magicarum.
 Nova sed jam species te rapit, alas

Et

Et amantes ligat. Eia merula istud
 Tibi dono; at labio dein bibulo suge medullam.
 Quid enim de frutice Anglo loquar, Anglo
 Sine melle! haud aliter lucem oculi optant,
 Neque lucem genuina sine luce aspicere audent.
 Chlamyde alta hic fruticum Heros Corypheus
 Tegit artus, pluviaeque, & sola, & aura,
 Charitesque, & Veneres illum adamant, olfaciuntque.
 Cypriis ver quis in hortis modò querat?
 Sibi totum penitus vindicat ille
 Speciem prorsus in omnem genitus, mollitiemque.
 Mogarino at muliebres fore sensus
 Carve credas. Fieri alter prope coepit,
 Bibere Anglos ut aperto didicit gutture soles.
 Ea nam cui citrà, & ultrà freta celsi
 Vice valli, vice sunt excubiarum:
 Ea Marti sacra, nec non Cythereæ sacra tellus,
 Bona quam Pallas, & omnes Aracynthi
 Quoque Diva sibi sedem statuerunt:
 Ea certe in Mogarino sua sensa ingeneravit.
 Viden, ut Rex fluviorum Thamesis jam
 Placida illud petat ictu alluvionis,
 Alat inde, augeat, ornet pretiosa ubere limpha?
 Patro nunc splendida ego furta, Britannos
 Amo & hic assuere hymnos mea Opella,
 Cano dum de Thamesi Anglus cecinit quæ modo Vates.
 Ibi amator sui Ephebus neque sese

Videat, flos neque fiat, sed apertum
 Oculos obice nullo jaceat pronus in alveum.
 Rapide amnis, placideque it, rabiemque
 Citra, & iram validus, pratunidusque
 Sata nunquam temere haurit, neque spes agricolarum.
 Patris immo Oceani Cor, & ocellus
 Maris insons quasi prado, Indiam utranque
 Rapit, atque indigenas jam sibi terras facit omnes.
 Humi, & unda vide lac ut generosum
 Bibat hic flos, capite alto, & sibi plaudens
 Latice uncta Idalio fecta, Gynaceaue temnat!
 Vide, ut hic de ditione, Imperioque
 Quasi certans, Hyacintho ambitiosa,
 Rosa & alba, atque ligustris amet indicere bella!
 Propera, ergo. Mogarini lita melle
 Simul ac labra ego pandam, propè Phœbo
 Ero par, fundet & undas mibi cunctas Aganippe.
 Ego tunc de gemini Orbis loquar ortu,
 Populo ingens datus omni, datus uni
 Minor Anglo; mage pulcher dubiumque alter, an alter.
 Neque non Marte Britanno freta operta,
 Celebres Naumachiasque, & nova fata
 Canam, ostanti volitantes dederunt quæ Thamefi arces;
 Rea voti si mea mens erit, aram
 Helicone hic in Etrusco tibi ponam;
 Peracutum & mibi cuspis tua posthac erit oestrum.

E J U S D E M
O D E
D E M O G A R I N O
A D H E N R I C U M
D E N O V A V I L L A .

NEC lingua ingenua, nec amica dulcius aure,
 Henrice, quicquam Dii dedere : Fabor
 Jam testis, Judex, accusatorque, reusque :
 Audacior quis me est homo? Somerum,
 Teque Angli Atlantes Pindi, longe impare nuper
 Injurius Laudator arte laesi.
 Mox fama illicio suadente, haud viribus aequis,
 Meique pravus aestimator, (ingens
 Sanè opus) Heroi Hortorum, Fruticumque Dynasta
 Sum plaudere ausus. Unico an metro? Haud jam
 Accitum omne metri penè est genus, Aonioque
 De promptuario modi ferè omnes
 Educti temerè. Vectum quoque remige versu
 Britannum ad Orbem Floris est cadauer,
 Te modulante, dein revirescere, germi ni & omni,
 Miraculo esse, flosculisque jussum.
 At levia hæc forsan, multumque audere Poetas,
Agnæ.

Agnata laudi est culpa, si modus sit.
Quis verò illud atrox, & inexcusabile Crimen
Ferat? pusilla mene sponte arvena,
Illam, tergemini spem Regni, Altamque Britanna
Felicitatis Obsidem; Novæ illam
Pallada Præsidium Trojæ, quæ grande vibrat jam
Fulmen, geritque nunc vicem Tonantis,
Concelebrare ausum? regali ac texere fronti,
Molle, inter arma, floremque fertum?
Deliqui, & magnum Sceptro, magnumque Poesi
Vulnus latine inflexi; At ipsa pœnas
Exigat Euterpe, Patiar: Quid si exigat Anna,
Quid Regium vocatus ad Tribunal,
Ore metum prodente, adigar si dicere causam?
Te per tuas, Henrice, non Viri bercelè,
Unius, & seclî dotes non unius: Orbi
Ter Angliam te haud imparem, per Anna
Majorem Imperio, factamque ad grandia mentem,
Pone obsecro, te, Regiam inter iram,
Errorisque meos. Nosti, sub paupere Numen
Coli æde, Plantæ ac fumulum Sabeæ,
Semianimem ac faculam non dedignarier. At me
Noctes, Diesque cura mordet atrox,
Ignarum, sitne hic etiam mos Regibus: Arte
Verum quid efficacius precandi est?
Manus ego obtenta venia tibi; Tu mihi laudem
Debebis impetrata. Apollo & unquam

*Si mibi dexter erit, naturam, Exemplaque, seque
Transgressam, & Anglico potenter Axi
Supponentem humeros Reginam, atque astra tenentem,
Canam sonantiorè fortè plectro.*

SENATORIS FILICAIÆ.

O D E

IN ILLUSTRISSIMUM DOMINUM

D. S O M M E R S,

GENUAM TRANSMISSA;

AD EUNDEM ABLEGATUM.

VOS posco, Musæ, non ego singulas,
Volo universas grande ad Opus. Jugi
Biverticis vertex mibi unus
Jam patuit. Peto nunc utrumque.
Sommer canendus. Non sine Apolline
Jam adestis omnes: Jam vidua ingemunt
Timplæ arva; desertumque sola
Echo habitat sine voce Pindum.
Vestri at profectò quam modica hic sedet
Pars! quàmve ineptè vestra in imagine
Vos quero! Nulla hìc estis; uno

In Somero vigilatis omnes.

*Matthesin illa huic ; hæc Sophiam ingerit ;
 Suadam , Poesinque altera ; & altera
 Legum recludit nunc recentum
 Scrinia , nunc veterum : Urbium illa
 Artem regendarum , altaque Munia ,
 Et Pacis , & Belli : hæc reservare amat
 Arcana Regnantum , sagax quæ
 Zelotypæ tegit umbra curæ.*

*Opis quid ergo ? Quem re aded in gravi
 Nunc auxili expers fiet , ut invocem ?
 Spei fuga hinc ; sæva hinc cupido
 Crux animæ miserum undequaque
 Scindunt . Agam quid ? Quid modò agam peto ?
 Ille ille , totum qui sibi vindicat
 Parnasson , in se uno Camœnas
 Ille Somer mibi sistet omnes .*

*En te obsecro , Angli grande jubar Poli ,
 Ah parce Amanti de te humili stylo
 Alta elocuturo , ac perampla ;
 Sitque meus tua Phœbus Icon .*

*Icon , medullæ vulnera faucie
 Qua Henricus absens lenit , & asperat .
 Hæc majus inspirat mibi oestrum ,
 Sequæ veneficio artis in me
 Transfundit . Umbram cerno ego , & eleovor ;
 Et frigida ignis prodit ab Icone ,*

Quo impune comburor. Quid, ipsum
Cernere si archetypon liceret?

Jam jam novo ardens impete, sum potis
Referre, quam te vasta ferè omnium
Rerum supra exemplum fidemque
Instruat, ac nitidet supellex.

Jovis cerebro cui fata largiùs
Infusa? Rauci jurgia quis Fori,
Quis Jurium enodare griphos
Viridior? Loca, tempora, usus,
Atque acta callet quis magis? Et cui
Scientiarum impervius admodum,
Et confragosus obvium se
Usque adeo dedit Orbis unquam?

Nigrescere equor, quàm tumet altiùs
Palam est. Profundum sed tibi, Et insimul
Tersum, nitensque, Dū dedere
Ingenium. Veneres tibi omnes,
Omnesque fandi sunt Charites. Tonas
Tamen loquendo, pulchraque fulmina
Innubis evibras. Quid in te
Non vehemens! tibi vim ruentis

In aggerem annis non ego comparem:
Tumultuosi non fremitum Adriæ:
Non flamina evolventia imis
A latebris Mare: Non procellas.

Torrens in aurem si tuus influat,

Quæ

Quæ vis, quis obix, quodve repagulum est,
 Quod grandis Eloquentia ictu
 Non ferias, quatiar, refringas?
 Te haud finxit unum (credite Posterì)
 Natura : non mens una tibi, neque
 Lingua una : Septeno disertus
 Ore sonas, aliisque & idem,
 Semper, nec unquam distus Anglico
 A Sole, septem ferme Idiomatum
 Per ostia intras, Nili ad instar,
 Immodicæ Maria alta Fama.
 Sed rerum habenas nescio traditas,
 Ultrò an relictas magnificentius,
 Mentemque, nititur cui spes
 Imperii, & vigor, & potestas;
 Nec hercle dicam, dicere nec finit
 Virtus gemellæ junctæ modestiæ,
 Duplex tuæ pupilla mentis
 Luce pari, parilique motu:
 Immo & si aristis densior Appulis
 Seges meorum sit modò Carminum,
 Quam parva sit? sum pauca fatus,
 Nilque utinam! sed amor coegit.
 Subducatur ergo sese Operi manus
 Jam fessa : Coepit mole sub ardui
 Fatiscere Olam, territasque
 Nonne vides trepidare chordas?

Ten-

*Tentasse inausum sit satis. Arguet
 Me postera Ætas? Arguat. Eluam
 Crimen; tibi que bucusque gesta
 Egregiè, neque non gerenda,
 Hujusque Opellæ fragmina, & ingeni
 Ruina foelix, Musaque inefficax,
 Victæque desperatio Artis
 Carmen erunt satis amplum, & ingens;*

SENATORIS FILICAIÆ
 AD EUNDEM,
 ODE

DUM GENUÆ MORARETUR.

Nondum redis, Henrice? teque adhuc tenet
 Ligustici Princeps freti?
 Nostra, oro, abuti quou'que conniventia
 Impunè perges? Hæcine
 Bimestre post divortium reversio
 Jurata? Sic fallis Deos,
 Sic Nos, quibus te, vita dulcis, hospite,
 Insuavis, absente! Aucta jam
 Thæbe quater, quaterque jam dispendium
 Est passa; teque Arno negas.

Bu-

Busiris ille quis, Procytes quis fuit,
 Moras qui amorì annexuit?
 Recordor heu, cùm vela ventis crederes,
 Quam dura mecum praelia,
 A me ipse discors gessi, Amantes ut solent.
 Euro ante, mox Japygi,
 Ut ille ferret, hic referret ut ratem,
 Quot vota feci! A littore
 Prora inde postquam se, meumque ab hoc sinu
 Cor abscidit, Marisque Deos,
 Mala ne amica puppis iret alite,
 Rogavi, & à fugacibus
 Divulsa Terris ut carina evanuit,
 Lingua agra luminum vicem
 Supplevit. Efflevit saxa, identidem
 Clamante me: O quæ deseris
 Partem mei, Triremis, & partem vehis:
 (Læda sic te sydera,
 Sic Diva Cipri servet) Henricum mibi,
 Ethruriæque debitum
 Bona fide intra sexies denos, precor
 Dies utrique reddito;
 Discessionis vulnus exinde asperum
 Spe leniebam credula;
 Questusque Phœbi, Cynthiæque inertiam;
 Dieculas Norvegiæ,
 Indoque noctes invilebam torrido.

*Jam temporis quadrans, triens,
Semisque, besque jam, deunxque fluxerant.*

*Cura hinc oriri, & inquires,
Inde ira, quam fremente cordis in lacu
Amor procellosus ciet.*

*Sed ista quorsum? Parce. Nondum eras reus;
Diesque nondum venerat.*

*Venit. Quid heu venisse dicam? transit,
Fugit, recessit, nuspiam est;
Angitque quadrimestre nos jejunium.*

*Diutinam hanc tui famem,
Quæ publicis jam latrat in præcordiis,
Nobisque, nos præter, nihil
Reliquit, expende, oro, & humani si habes
Quicquam, perborresce, ac geme.*

*Spei omne planè opsonium consumpsimus:
Te quicquid affabre refert,*

*Ævo perenniore sive in pagina,
Sermone sive in aureo,*

*Nostram insuper patientiam (quid amplius
Dici potest?) Voravimus,*

*Aurasque demum spiritu imbutas tuo
Potavimus Ligusticas.*

*Nil est super, quo protrahi diutiùs
Vita ægra possit ingeni;*

*Suique facta juris in vacua undique
Loca impetum fames facit.*

Quid

Quid non mihi ora mille, qui unus omnium
 Causas ago, proque omnibus
 Dolere fidens audeo? Dicam tamen.
 Mutæ Cathedra: inhospita
 Lycea, Rhythmi semivirvi: Oda affatim
 Flentes, & extrema velut
 In clade, tunsæ pectus, & scissæ comas:
 Hinc arida lauri: solo hinc
 Dejecta plectra: feriantes hinc Lyra:
 Ubique squalor; ipsaque
 Mentis tumultuante in aluo Carmina
 Concepta sentiunt famem.
 Adhuc tamen duramus; & dolor, puto,
 Vitam Vicarius regit:
 Ut rupe ab alta Ægeus, an reduceret
 Optata puppis Thesea,
 Spectasse fertur; an remigres, baud secus
 Miramur edito è jugo.
 Si quando, nubes icta sole splenduit,
 Navem putamus; & noto
 Percussa paulum incanuerè si vada,
 Interpretamur lintea.
 Spe quid magis volubile infeliciū?
 Ut nutat! ut minutula
 Res quæque mille credulam in partes rapit!
 Hæc Navis est; baud fallimur.
 Hæc Navis est: en crescit accedens. Tument

En vela nostro spiritû:
 Nostra en gubernant vota rixosum mare,
 Ferociamque flaminum.
 Hac sæpe dum garrimus, illa transvolat;
 Spesque ipsa nos exhibilat:
 Henrice, quam durè angimur! miseri parum,
 Ni rideamur, an sumus?
 Amare si necessitas, plecti haud decet;
 Si culpa, sat pœna datum.
 Actis retrò olim sæculis Tusco Ligur
 Invidit imperium aquoris.
 Hinc, inde cades: decoloratum mare:
 Hinc, inde littora offibus
 Operta; pugnatumque pro Aris, ac Focis
 Internecino prælio.
 Nullum sed Arno (sic dii me omnes ament)
 Crudelius, quam ex quo te habet,
 Nullumque sanè justius bellam intulit.
 Ignosco, & Urbis osculor
 Prudentiam te amantis. At sit integrum
 Jus cuique. Te ante ama-vimus:
 Es noster ante totus, & nullam improbus
 Transactionem vult amor.
 Adhuc moraris? publicamque tandiu
 Salutem ad anchoras ligas?
 Revertere: omnes, obsecro, auras excipe;
 Nec tota si Favonius

Implerit audax vela, remos negligere
 Thirrena tecum, scis nisi,
 Spes, faustitasque navigant. Nobis refer
 Nos, Tusciaque Tusciam.
 Pro te manus jam tendimus : pro te diis
 Litamus ; ac tecum simul
 Ni Musæ abessent, & ni abesset Delius ;
 Propempticum non deforet.
 Adde his. Tuum tantummodo ab serum nimis
 Jurare per reditum jurat ;
 Absentiae debemus idque unum tuæ,
 In te, quod à te disisti
 Quodcunque de te cogitamus, cernimus.
 Obscura verum hæc visio.
 Te poscimus, tibi que dicimus diem.
 Adesto. Agendum est legibus,
 Adesto. Profligata Patronum dabit
 Quem causa ! quis moræ color ?
 Ventosæ, gurgitesque non tractabiles,
 An publicum causabere,
 Domesticumve munus ? Adversabimur ;
 Tacebis, à causa cades.
 Verum, remigres dummodò, exarabimus
 Oblivionis syngrapham,
 Tecumque transigemus. Arno faustitas ;
 Honor Lyceis ; pristinum
 Redibit odus robur. At si obstas, cave,

Carve inquam? Acerbum nomine
 Jam publico denuncio bellum tibi;
 Tibi rubigo mentium;
 Tibi Poeseos: tibi eloquentiae
 Abortus imputabitur.
 Occurret umbra Ethruriae, Arnique Arbitra
 Occurret Urbium Decus,
 Te prater unum, nemo cui non est Paris;
 Urbemque praeferrī alteram,
 Se spernier conquesta, vindices Deos
 Laſam invocabit ob fidem,
 Metuque somnos demet. Ipse ferreo
 Torquere implacabilis
 Noctes, diesque conscientiae flagro,
 Intusque virventem aspidem
 Tortor tui circumferes. Quid ſævius
 Quam literas neci dare,
 Urbemque amantem perdere? haud quaquam ambige:
 Res integra. Optionem habes.
 Delibera. Me consulis? te consule.
 Certè omnium ſæviſſima
 Amoris est hostilitas; laſusque amor
 Nulla expiatur Victima.

E J U S D E M I A M B I

IN IDEM ARGUMENTUM.

Necessitas, Henrice, tam longa hac mora
 Sit ne, an voluntas, nec scio, nec si sciam,
 Fari audeam. Scientia non simbrias
 Dilato, nec sum gloriosus in malis.
 Causam moræ quid scruter? haud mihi ocii
 Tantum. Unicè ac diutinè in moram invehor;
 Moram execror, detestor. O tuae huc rates
 Nunquam appulissent, aut fuisset hic tui
 Saltem relicta nulla proles ingeni!
 Minus nocens tu esses, ego infelix minus,
 Minusque amarem quem videre nunc vetor.
 Abes quidem, cunctaris & nimis diu,
 Mibique fractæ pactionis es reus.
 Vide, oro, sed quam non iniquè tecum agam.
 Defensionem, ut expiere, sit locus:
 Scribo, inquis, absens te alloquor? scribis? tibi
 Grator mehercle; Occidis hoc solatio,
 Scitè, haud nego, atque amanter; occidis tamen.
 Ab parce. Nescis, cuncta penè cum scias,
 Amare quid sit. Sunt acuta cuspides,
 Festivæ, amantes, illicesque epistola,
 Quæ lancinant latente punctiuncula,

De-

Desiderique vulnus unguento asperant.
His vulnerari non ego magis velim,
Quam mollicellulae obtutibus Puellulae,
Quae amoris expers, atque acerbè blandula,
Ocellulos dum figit, imprudens ferit.
Habe tibi ergo epistolarum quicquid est.
Nolo ipse, nolo codicum praestigias:
Nolo notas veneficas: emortuae
Nolo Papyri voculas, quibus nihil
Humanius certè est, nihilque saevius.
Quam, per Iovem, de Amantibus meret malè,
Primus loquacem qui characterum luem,
Simulque acerbam proroganda absentiae
Invenit artem! nempe amator frigidus
Tui sim, in umbra si te amare sit satis.
Redde, oro, redde exemplar. exemplar peto;
Exemplar altiore voce flagito,
Resflagitoque millies. Torvè abnuis?
In jus vocabo; contumacem, & jurium
Frangos recusantem omnium, & furem tui,
Furti arguam; sique assequar, poenae loco,
Nunquam deinceps ipse te dimisero.

INSTICIENS APOLLO

ILLUSTRISSIMUM, ATQUE ERUDITISSIMUM

HENRICUM

DE NOVA VILLA

Quam humanissimè Apathistarum Carminibus
aures accomodantem,

His verbis eosdem Apathistas alloquitur :

ELEGIA.

Quisquis in hoc sacro Musis nutritus Asylo,
Emeritus nostræ præmia frondis, ades;
Sume age majoremque animum, mentemque virilem,
Hæc leve nil patitur, nil mediocre dies.
Ludat Amans, ploretque Elegus, vatesque fatigent
Arma Epicos, Lyricum palma, pugilve jurent;
Sed duce me ingenium sublime feratur, & illi
(Aspirante Deo) det novus ardor opem.
Namque Henricus adest, Henricus dulce Britannii,
Et decus Imperii, Præsidiumque Togæ.
Neve satis tibi nosse Virum, seu multa potentem
Consilio, aut æquis moribus ingenuum;
Quam majora vigent virtutis semina in illo

Na Pe

Pectore ! quotque artes vis alit una simul ?
 Quicquid Roma vetus, quicquid scivisti, Athena,
 Excepit studiis mens operosa suis.
 Hunc quoties vidi meditantem oracula legum,
 Verbosi ambages expediisse fori !
 Quin illi patuit rerum natura, quid imo
 Nutrit terra sinu, quis parit humor aquas.
 Regnorum ille vices veteris monumentaque fame
 Norvit, & obscuris splendida signa notis.
 Vox ipsa, incertum est, Graium magis, ane Quiritum
 Afferat eloquium, tam bene utrumque tenet :
 Interdum nostra nec dedignatur in arte
 Scribere divinis Carmina ducta modis.
 Nec plura : Henricus tali comitante caterva,
 Auditor cultus carmina vestra bibet.
 Lingua igitur carveat ; tanti namque Hospitis ora,
 Dicere vel melius, si ve tacere jubent.

Cerchiai.

CLY:

CLYPEUS ANTIQUUS,
 EX MUSÆO VVOODVWARDIANO
 AD VIRUM CLARISSIMUM
 HENRICUM
 NEVTON, &c.

Accipe, dum belli videx, pacisque sequester,
 Scævola seu malles, malles seu Grotius, audis,
 Hunc Clypeum, tibi votivum: Tu pandere solers
 Argumentum ingens; ipsos in limine Gallos,
 Labentesque arces, & capta incendia Roma.
 Parte alia missos sub iniqua lege Quirites
 Cernere erit; pretium appensum, quemque adjicit hostis
 Ense gravem trutinam, & sacra ludibria lancis:
 Quæ mox alma Themis, (tua cura Henrice) rependens,
 Gallorum exuvias Italæ adjudicat armis.
 Scilicet hic magnum referentem signa Camillum
 Aspicias: ut victores dant terga, fugamque
 Præcipitant! ut equis aversi, hastilia vertunt!
 Stantem pro templo, & capitolia celsa tenentem
 Torquatus, si fictor omiserit, ipse reponis
 Dædalus, artificique absolvis mente tabellam,
 Forsitan, & qualem nato Cytherea petivit,
 Fatalem gestis Clypeum lustrare, novosque

Antiqua non ignarus sub imagine casus;
 Continud tibi erit Roma pro Mœnibus altis
 Taurinum; hoc etiam Galli obsidione tenebunt,
 Et regale prement, acta testudine limen.
 Stat contra Eugenius, stat Amadeus, acer uterque
 Dextra limitem agens, hic Manlius, ille Camillus,
 Nec Veteris Latii immemores. At non sua Gallos
 Fata vocant; Rhodani nondum petit ostia victor
 Italus, agnoscitve suum Provincia nomen.
 Diis aliter visum: quis enim illi detrabere ausit
 Addiderat torquem Manli quem gloria collo,
 Marsini Ducis exuvias! aut quando erit unquam
 Anglia prestanti, ceu Roma, ingrata Camillo?
 Tu tamen, o decus! o gentis pars inclita nostra!
 (Quæ nunc Ausonios tenet haud sine numine Portus)
 Solvere corde metum, & dubia secludere curam
 Mente jubes, Latio dum porrigit Ægida Pallas,
 Ingentem Clypeum informans, hastamque coruscans.
 Forsitan & fatis contraria fata rependis:
 Seu non incassum pelago tonat, & gerit ingens
 Tempora Navali sermo rostrata Shorvellus.
 Sive oram ad Scaldis, (terris magis omnibus unam,
 Posthabita coluit Getica quam sede Gradivus)
 Marlburium novus ambit honos, nova palma moratur;
 Ter patriam ut repetat spoliis indutus opimis,
 Tertiaque arma tua suspendat capta Minerva.
 Hic animis opus, Henrice, est, hic arte magistra:
 Tu

Tu diuam, tu pinges; Arnum si propter amœnum,
 Hanc colis, & natus Mediceo fidere Musas,
 Et si Pompili, stirpem Magalottius equat,
 Si Flaccus Filicia renascitur alter & idem;
 Hos cape captorum comites, fidibusque Latinis
 Anna aptare para decus & res, auspice COSMO.
 Ut pertesa sui clypeique hastæque potentis,
 (Quando hæc sæua pio nimium medicina dolori)
 Pacis amans victrix, tardè crescentis Olive
 Increpitat seros foetus, sortemque morantem

Europæ, potuit ejus Regina vocari,
 Maluit esse Parens, hæc illam gloria cepit.
 Talia ludentem sextili mense, premit me
 Italici languor coeli, non excitat ignis.
 iv. Kal. Sept. 1707.

EPISTOLA AD EUNDEM

TUNC GENUÆ AGENTEM.

Quamvis quæ virtus jam pridem, & quanta voluptas
 Ingenio sermoni, & doctis vocibus adsit,
 Fortè aliquid sensi; melius tamen edocuit me
 Digressus, Nevvotone, Tuus: sic rure beato,
 Nunc veterum libris, nunc rursus orientibus ultrò
 Ex re Fabellis, jucundas duximus horas,

Uti

Utile miscentes Dulci. Concordia felix?
 Quando animum natura dedit, doctrinaque finxit,
 Qualem saepe Tuum tacito sub pectore dixi,
 Et prodesse loquendo, & delectare peritum.
 At noster populus, demens & stultus in uno,
 Dum bene qua reliquis sit vis & Gratia rebus
 Percipit, haudquaquam hoc rectè aestimat: improbus hercle:
 Quique amat aduersis illudere partibus, error.

Alter se natura & doctis ubere vena

Plus aequo Jactans, alienas respuit artes
 Contentus propriis: verum heu! felicia frustra
 Semina, quæque in deterius male fida feruntur,
 Si desit cultura solo; saltem seges acri
 Obruitur lolio, sterilique arescit in vena.
 Dulces inter enim convivas quid rade possit
 Cecropida ingenium? dum suaviter instat aniles
 Fabellas iterare, & nugis addere pondus,
 Illepidè urbanus, mera apis sine cuspidè: amœnos
 Seu comites catulos, leporumque enarrat acumen,
 Sive Aula studiosus, amores garrit, & iras
 Foemineas; seu demum affectans seria, ponit
 Imperiis morem, & quæ jam sors Regibus instet
 Decernit sapiens. Videor mi audire sonora
 Heroum gesta, & Rhythmos sine pondere euntes:
 Mirè aptos vigiles cessatum ducere curas.
 Est huic diversa, at magis inconcinna gravisque
 Culpa, libris fatnè qua se commendat & arte,

Nil

Nil nisi prisca crepans. Horum perdocta supellex,
 Posse locos veterum signare, & fragmina sileo
 Manca tenere animo. Quod cui placeat, catus idem
 Insulsosque sales, & cultam Grammaticorum
 Munditiem laudet. Sed quis lenimen amicum
 Alterni sermonis amans, socium sibi querat
 Orbiliū? importunum antiqua recludere dista;
 At latet indocilem priscorum spiritus & vis.
 Ergo velim succo sermonem, & sanguine plenum,
 Natura munus; quemque Ars, tanquam sale quodam
 Aspergat, suavi contingens cuncta sapore:
 Altera res quoniam stomachum gravat, altera contra
 Irritat; nexu tamen inter se apta decenti,
 Non hebetem gustum, neque pabula præbet iniqua.
 Sed quid pergamultra, aut tibi cur Te ostendere conor?
 Qui cernis mores hominum subtilis, & artes,
 Unus virorumque madescis, socrate multo,
 Dulce Decus Britonum: si quando aut civica jura
 Respondes, varia aut antiqui temporis acta
 Enarras. memor; aut belli pacisque perennem
 Normam aperis, Æqui pariter Iustique satellites:
 Seu studio paulum amoto, & cura super Urbem
 Seposita, vacuus, genio & brumalibus horis
 Indulgere velis; animos sermone morari
 Artifici solers, & tardas fallere noctes.

Ex Villa propè Urbem ineunte Anno 1707.

Johannes Freind,
PRÆ-

PRÆDA VENATU CAPTA

Ad Illustrissimum Dominum, Virum Celeberrimum
Amicumque Præstantissimum

Dono Missa.

EPIGRAMMA FESULANUM.

HÆC Venatricis Tibi munera mitto Dianæ
Ingenio Domini non aliena sui.
Namque licet Sophia compeller nomine p̄dos,
Me Venatoris vox quoque ritè decet.
Conveniunt, pulchroque simul duo nomina nexu,
Et Venatoris, Philosophique sonant.
Scilicet in solis Venator saltibus errat,
Exercetque suum non nisi solus opus:
Et rerum à prima dum quærit origine causas
Philosophus solis gaudet in-esse locis.
Adde, quod & simili titulo venatur uterque;
Unde sit hic pecudum, quo sit at ille genus.
Urbe procul quando mihi florida rura coluntur,
Me præstare modò munus utrumque juro.
Nostri ergo hæc partem mitto Tibi dona laboris,
Quæ non grande mei pignus amoris erunt.
Cor nostrum missa nequeo superaddere Præda,
Præda libens mentis nam fuit ante tua.
Devinclis, & Obsequentis.
Famulus Vin. Ambra.

ILLUSTRISSIMO DOMINO

D. H E N R I C O
N E V V T O NPro elegantissima Elegia ab illo exarata prope
Flumen Arni*In loco qui Vulgo dicitur L'Argin Grosso.*

E P I G R A M M A.

DUM blandas dulci poscebas carmine Musas,
 Latior effusis quæ fuit Arnis aquis;
 Protenus annosum Fluvius caput extulit undis,
 Exultansque novos ebibit aure sonos:
 Formosasque alto deducens gurgite Nymphas,
 Forsitan hic, dixit, Phæbus amicus adest?
 Ite peregrino nectentes flore coronam
 Quæ divum exornet laurea digna caput.
 Ast Henrice tuas, noscens, doctissime voces
 Quæ resonant Florum mœnia cuncta sue,
 Prosiluit lymphis, dextramque hac scripsit in oram
 Nomen ut observent secula futura tuum.
 Hic Newton cecinit vates, procul ite profani,
 Carminibus sacer est jam locus iste suis.

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM
DE VILLA NOVA

Post auditas Orationes, & Carmina quæ
ipse conscripserat.

DISTICON Extemporaneum.

*Carmina diffundas, verbisve loquare solutis
Ore tuo, loquitur Pallas, Apollo canit.*

Advocatus Corfinianus.

EPIGRAMMA.

*Italia Henrici prob quantum debet amori!
Laudibus exurgit pulchrior ipsa suis.*

Antonius Maria Salvinus.

ELE-

Aureus ut nostras sermo delatus ad aures,
 Ingenii partus nobilis ille tui;
 In quo præstantis fulget facundia lingua,
 Henrico, & COSMO Principe digna meo:
 Carmina tenta-vi, tenue attestantia nostrum
 Judicium, laudes promeritasque dare:
 At Fora rauca strepunt sic litibus undique, vix ut
 Musarum ad cultum convertere verba queam;
 Carmina procedunt animo ded. Et sereno,
 Quin animum nimium corpora lassa premunt:
 Exhaustæ studium prohibent assumere vires;
 Mensque minus gracili corpore nostra valet.
 Non bene cantantes, labor est, audire Camænas;
 Sic satius nugis abstinuisse meis.
 At cum tecta subit Noravilla pagina docti,
 Assumunt vires languida membra suas.
 Et relego, & relogi jubeo, renovata voluptas;
 Quodque eger fuerim, non meminisse licet.
 Quam Tibi vena ferax, cœli non indiga nostri?
 Nec veteri Ausonia, qui superaret, erat.
 Ævi restituas Nobis exempla prioris,
 Moribus antiquis, ingemoque pari:
 Ingressum Cœtus, recipit Florentia plaudens,
 Ejus tu Musis, & vacat illa tuis.
 Lata audit semper recitantes Principis acta,

Attamen illa tuo dulcius ore fluunt.
Principe pro Nostro Superi tua vota sequantur,
Sique valet COSMUS, jam sua Flora valet.

Al. Lud. Catelani.

AD HENRICUM

DE NOVA VILLA, &c.

OB ORATIONEM AB IPSO AD M. ETRURIAE DUCEM
 Italico Idiomate habitam.

EPIGRAMMA.

Prospera quæ COSMO nuper Nova-villa dedisti
Auribus ad-venient Omina grata meis :
Eloquio promptum Latio, te reddidit usus,
Temporis & nostri laus ea rara fuit.
Sed jam miramur Tusco, & sermone Disertum,
Atque Italos primum sinxeris ore sonos.
Non Tyrocinium novit, mens Hospitis alta,
Vix Opus inceptum est, perficiturque simul :
Utque prius Gentes, Connectis Fœdere, Verba :
Solaque nunc lis est, quam magis illa colant .

A. A. Catelani.
 AD

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM,

D. LEGATUM NEVVTON

Menſ. Novemb. A. S. 1709.

O D E.

Conſili ſacunde Pater ſagacis,
 Docte ſemotas ſociare Gentes
 Fœderis ritu; decus utriuſque, &
 Arbiter Aula!

Italo, durus, ſine me per Alpes,
 Ibis à Cœlo, tepidaque bruma;
 Ibis, at noſtri immemorem ſuprema
 Alloquar hora.

Te nec Auguſtum retinet Tribunal,
 Artis æterna labor! intuenda
 Oraque Heroum, veteresque faſti
 Ære nitentes!

Nerve Laurenti ſpecioſa Tempſa,
 Murus & qualis Solymam deceret
 Cœlitus delapſam, onyche, ſmaragdo, i-
 -aspide pura!

Blandior cœtus nec Apollinaris
 Flexerit vis, ſocratica Domuſque,
 Et Chori qui Te docilis Magiſtro,
 Latus Amico?

Sic

Sic Tibi septem placuere Colles?

Sic favor Romæ juvat hospitalis ;

Pulchra sic Te Parthenope, Tuique

Urna Maronis?

Serui at caros repetas Penates.

Serius à Floræ redeas sinuque,

Jam locus si quis precibus, moræque

Si locus ullus.

Te rogat Gentis Pater atque Princeps.

Per sui curam, Hospitumque tanti,

Hospitem COSMUS rogat almus, almæ

Regia Floræ:

Vota sed COSMI retrabant euntem.

Vota sed Floræ reditum morantis

Vota Fernandi, Populi Patrisque

Vota ferentis:

Cernis ut morbi, voluerisque fatis

Victor, ac jam certa salus suisque

Et tuis, grata serie affluentes

Ordinat annos?

Nectit en ? Dulcesque moras Beatrix,

Divague in terris studiosa Cœli.

Debita Templis, opifex Corona,

Sospite sponso.

Pa.

*Patris at nomen Pietasque vicit,
Vicit & sponsi, pia judicisque
Mens, ut ingenti Pater esse malis
Sponsus & Urbi:*

Illa te desiderio fideli

*Ista jam querit; procul ab! canentem
Invidet Cygnum Nova Troia Floræ,
Tamesis Arno.*

*Virginum primæ, (Venereſne dicam
Lucidum par, an Veneris Columbas?)
Hæc! gemunt, pulchros neque dimorventes
Littore Vultus.*

*Jam diu nostra fora Te Minervæ
Præsidem poſcunt, prece Te benigna
Advocat ſacræ Catharina ſedi,
Te Ibemis Angla.*

*Hæc ubi justâ Latio imminentem,
Sic & Europæ, domuit Catena,
Audiet bellante prior, revinctum
Lenis in Hostem.*

*Audiet Pacis generosa Custos,
Ægidis nuper Dea, nunc Oliva;
Marte, præclaris vicibus, Britanno,
Mercurioque,*

*Ufa Marlburgo : Dominam, Ducemque,
Teque, sublimi Magalottus ornat
Voce, Macenas pariter Maroque,
Tuscus uterque.*

Nec

*Nec Tibi forsan Magalottus ipse,
Musa nec cordi est, modo mulum amati
Carminis nec quid poterit fugacem
Sistere Thæbum?*

ILLUSTRISSIMO DOCTISSIMOQUE VIRO
HENRICO NEVVTON,
PRO MAGNÆ BRITANNIÆ REGINA

*Apud Regiam Celsitudinem Magni Ducis Etruriæ
Oratori.*

Querela, ob ejusdem reditum in Angliam.

Quod placet, Etruscas, Henrice relinquere terras,
Quantum Hominum nostra vivit in Urbe dolet.
*Anglia te specimen Virtutis miserat ad nos,
Idque equidem eximii muneris instar erat.
At nunc eripiunt Te nobis Regia iusta,
Eripiunt Doctis delictum, atque decus.
Ab quæties notas audire, & reddere voces,
Et tecum licuit consociare dies!
Mirarique Virum subnixum robore mentis,
Et qualem Magni Principis aula cupit,
Consilii plenum, cui rerum mira supellex,
Et qui Cecropias depopulatus opes.*

Nec

*Nec non Ausonias, quo sit magis utilis Orbi;
 Nomen & à sera Posteritate ferat.
 Sive Venusinum placuit Tibi tangere plectrum,
 Carmina Apollineo tincta lepore fluunt.
 Sive Elegos pangis deducta è vertice Pindi
 Adveniunt faciles ad tua vota Dea.
 Libera si pedibus recitas tua scripta, disertè
 Romane apparent tunc Ciceronis opes.
 Justè igitur nobis Te lamentamur ademptum,
 Gaudia nimirùm sic fugitiva volant.*

In argumentum obsequii
 Lazarus Benedictus Migliorucci

MUSA MORALIS
 MUSÆ BRITANNICÆ.

EPISTOLA Responsiva.

HÆC reduces gressus iterabis Musa Britanna?
 Ab tandem viduos mæsta videbo dies!
 Borghettum petii credens assuescere mentem;
 Ut mora facta brevis mitiget esse procul.
 Sed neque fert animus tantisper longius ire;
 Corpora si distant pectora juncta manent.
 Nunc huc, nunc illuc, & ubique sine ordine vado;
 P p Est

Est semper centrum Musa Britannia meum.
 Borghetti memorat mastro tenebrosoque Erems;
 Hoc sole occiduo nox tibi sola manet.
 Floribus & pomis visis, & frondibus Horti;
 Gaudia tunc dico sic cecidere mea.
 Sunt bedera muro, sunt fixaque gramina terra;
 Cur sic me nequeo conglutinare Viro?
 Inferui multos trunco Cedrosque, Pyrosque,
 Et cordi cor non inferuisse licet!
 Hac dum turbata convoluo mente dolenti,
 Quod redis, atque doles Musa Britannia lego.
 Tu gemis? & doleo: sic vult deludere Fatum!
 Saucius abstergam vulnera facta tibi?
 Sed tamen evincit chara dilectio Musa,
 Ut moneam quod ei causa doloris abest;
 Applaudunt Tusci, divisus ab Orbe Britannus
 Expectat te, sic Orbis uterque colit.
 Scipio, nec Casar tanto rediere triumpho;
 Non ferrum sed amor corda re-vincta feret.
 Tyrrhena Charites sopia, Musaeque sequentes
 Complaudent merito vocibus atque sono.
 Anglia complexu stringet, patriique penates,
 Te junctis animis Anna vel ipsa cupit.
 Ergo te solum non jam capit unica Tellus!
 Sit sat cum tanto nos habitasse Viro.
 I nunc, atque novam veteri conjunge coronam;
 Consumpsit lauros Tuscia, Flora suas.

Iam

*Jam nunc Tritones Neptuni jussa parvete,
 Eolio firmas carcere ferte seras.
 Et Zephyro atque Theti, Thirrenis ducere puppim
 Fluctibus extat honor, lambere summa togæ.
 Quò me fert amor! heu discessum provoco Musæ?
 Et mens immenso corda dolore ciet.
 Jam suspiria stent; ventus ne pellat euntem,
 Stent lacrymæ calidæ, ne fremat unda Maris.
 Gaudeo si maneat; sed Musa carebit honore?
 Si pergit doleo? Scilla, Caribdis adest.
 Sacrificare volo me totum Numini Amoris,
 Auctus sitque dolor; dum tuus auctus honor.
 Vade; sed innexus consistes pectore nostro;
 Stans tecum venio pectore Musæ tuo.
 Sic erimus semper simul; ergo postulo tantum,
 Sit mihi cura tui: sit tibi cura mei.*

Ex Eremito Fesulano, idest Borghetto die 22. Novembris 1709.

Obsequentis. Cosmus Gualterottus Bardi
 Musa Moralis.

ILLUSTRISSIMO DOMINO
HENRICO NEVVTON

È Tuscia in Angliam redeunti

Expressus Fesularum Luctus.

CARMINE ELEGIACO.

Gratulor Henricum præsentem Fesula cernens,
An plangam Nevvton perdere iussa Virum?
 Desleo Regina reditum mandante Britannum,
Gaudeo, Fesulea Te retrahente mora.
Tbesaurus præsens felicia gaudia mulcet.
Tbesaurum perdo? Me quatit ecce dolor.
Vita mihi præsens bilavat præcordia Amantis,
Sed Vitam perdens exanimata ruo.
Malleus ut duplex cum ferrum percutit ardens;
Sic me ferventem tundit uterque furor.
Quoque magis ferar ignoro. Prob? Mæsta dolore
Heu scio, terque scio quod nimis ista cado.
Infandum Regina jubes sentire dolorem;
Tu me sola premis; Tu cruciasque sinum.
Ergo Fesuleos colles Henrice relinques?
Fesula plus vivet Te viduata Viro?
Dimidiata feres tecum mea pectora Nevvton;

Sic

Sic vel amica potes corda secare manu?
 Ob Dii quod facinus, quæ Juppiter acta patravi?
 Quod fugias oculis dulcis ocelle meis?
 Ab scio! sufficitis minime Vos Tusca Vireta;
 Ut mel sufficiens Anglica fugat Apis.
 Haud mirum? Vidi Parnasso Monte Virente
 Siccata lauro, quod Cyparissus erat
 Crevit adusque dolor, quod pulchras Ambra Coronas,
 Floridus & Bardi comminuere suas.
 Musaque cuncta manet nigro velata colore,
 Altos & gemitus, flensque, tacensque trahit.
 Hic Cytharas fractas, hic plectra relictæ videbam,
 Nimirum noster vadit Apollo procul.
 Quid tamen in querulos Musarum corruo sensus,
 Si mihi plus cunctis maxima causa mali est?
 Non me Progenitam jactabam Atlante Parente,
 Mecum erat Atlas cui pondus ab Orbe leve.
 Hospite Teque meo jactor Cicerone fidele,
 Si quondam mecum jam Catilina fuit.
 Inter Bissenas Urbes me Tuscus honorat?
 Æstimo plus, unum me coluisse Virum.
 Anglia sic nobis supremos Fesule honores,
 Forsan & extremos invidiosa rapis?
 Heu fulvos Boreæ contemptos trado capillos,
 Et desperatum dilacerabo sinum.
 Tromam ubicumque ferar gemebundas ore querelas,
 Ungue peroffensas dilaniante genas.

Ite

Ite procul Driades nostræ, procul ite Napeæ,
 Pectoris aut cantet fistula mæsta nota.
 Æquora confido referent quæ sola Britannum;
 Quod lacrymis aderunt asperiora minus.
 Æquora Vos igitur, Vos hunc Tritonia Regna,
 Discessum Navis Vos prohibete rogo:
 Sed fallor! Zephiri suspirant mollibus auris,
 Et placido vultu, spectat uterque sinus.
 Omnia Vos oro saltem Vos ora Britanna
 Effugite appulsum. Sic rediturus erit.
 Sed fallor nimium! Regina digna jubente,
 Brachia dilatat Tortus uterque sua.
 Sic ergo Miseram Fatum te Fesula spernit?
 Ah! sic asperni sponsa vetusta solet.
 Vade licet moriar, digno cumulandus honore,
 Fesulam & antiquam semper amandus ama.
 Sic me Phœnicem redire vivam sole Britanno
 Reddet amor priscus junctus amore novo.
 Semper amatus eris, sit Fesula semper amata,
 Sic erit in vitam, Vitaque amoris, amor.

In Conventu S. Franc. Civitatis Fesularum die 20. Februarii 1710.

Addictis & Obseq. Servus
 Fr. Casimirus de Flor. ex Reformatis Franc.

IL-

ILLUSTRISSIMO DOMINO

H E N R I C O

DE NOVA VILLA,

ANNÆ MAGNÆ BRITANNIÆ REGINÆ

Apud Etruriæ Magnum Ducem, & Genuensium
Rempublicam Ablegato,*Viro Clarissimo atque Doctissimo, deque bonis omnibus
egregiè merito.*

E P I G R A M M A.

SI Virtutis amor, Rectique immensa Cupido,
 Cautaque cum nivea simplicitate fides,
 Si vigor, & magnis solers industria rebus
 Humanum extulerunt secula per ulla decus:
 In te certè uno cumulata Henrice resurgent,
 Ut tibi non suetum gloria sternat iter;
 Quippe pari ingenuas Genio complecteris Artes,
 Grandia quo Regum Mania semper obis;
 Sacra graves inter curas seris otia Musis,
 Nec rigido infantes Despicias ore Deas;
 Non te Vulgus iners pulcris avertere coëptis,
 Obscura potis est non timor invidia.
 Coelestem namque Astra animum præclara tuentur,
 Jup-

*Juppiter & toto protegit usque finu ;
 Salve Summe Heros , cui fors , cui nobile fatum
 Mirandi partes tot dedit Ingenii :
 Nequidquam fluvio styx volvitur atra profundo
 Ne tua post cineres fama superstes eat ;
 Divina te Mentis opes , te ingentia facta ,
 Docta Virum aeterna laude per ora ferent .*

Jo: Baptista Comes Fantonius D. D.

O D E
 A D H E N R I C U M
 D E N O V A V I L L A .

PArva Tyrrhenum dare me per aquor
 Vela quid jussit Rhedicina Mater ,
 Arte materna vacuum , suique
 Carminis usu !

Isidis multum levat aura , multum
 Tibridis cynos , ego matre Diva
 Heu ! minor proles , ego apis Latina ,
 Fucus an , ora ,

Nubium tractus mutuens aperti ,
 Spiritus fundo tenues , odoras

Uvido

*Uvulo circumvolitans Liburni in
Littore myrtos:*

*Simplici myrto, nihil allaboro
Altius, si quid petiit benigni
Villa Corvini, petiere Sylva
Consule dignæ.*

*Nempe sub pleetro minùs efficaci
Barbitos frustra trepidat, Magistri
Qua manum sensit facile sonorus,
Cætera surdus.*

*Te juvet mirè tetigisse chordam,
Qualis Hannesi resonat Camæna,
Morit & qualem Filicia sacro
Pectinis auro.*

*Jam tuæ spondet chelys alma dextra,
Anglico nuper modulata civi,
Nuper Etrusco, quod & his in oris,
Vivat, & illis.*

Kal. Maji 1710.

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM
H E N R I C U M
N E W T O N

MAGNÆ BRITANNIÆ POTENTISSIMÆ REGINÆ
 Ad Regiam Celsitudinem Serenissimi M. Etruriæ
 Ducis Ablegatum,

In ejus in Patriam reditu.

E L E G I A.

PIndi delicia Musarum incensus amore,
 Quem donasse sua gaudet Apollo lyra;
 Newtonus Italicis ingens decus, additus oris
 Quem jactat circum terra Britanna suum;
 Terra Britanna viris, armis, studiisque decora,
 Quæve solo victrix jura dat, atque Mari.
 Newtonus Antistes Themidos, suadeque medulla,
 Quem Charitèsve suum Mnemosynèque vocat.
 Newtonus in Patriam caro divulsus ab Arno
 Non sine amicorum fletibus arcebitur.
 Anna, potens rerum, castrorumque incluta mater,
 Cur tanti nobis subtrahis ora Viri?
 Quis magè præsentem potis est Te sistere nobis,

Corr-

Conspicuum & Numen reddere quisve tuum?
 Quis Majestatem Regnique referre Britanni,
 Regina excelsæ quis pote grande jubar?
 Doctior aut illo; quisnam facundior alter,
 Clarus & humani dotibus ingenii?
 Non desunt isthic qui publica munia possint
 Implere, & faciant Regibus usque satis.
 Ast opus ingenuas hic est qui vindicet Artes,
 Exemploque libens excolat ipse suo;
 Prebeat & doctis facilem sermonibus aurem,
 Etruscis Musis, Ausonisque simul.
 Dum tu orbem peragras Felix victricibus armis,
 Hic studia illustret nobile Pacis opus.
 Nominis atque Angli decus immortale propaget,
 Quos Marti sapiens juncta Minerva jurat.
 Otia magna facit Regali pectore Cosmus,
 Et facit arma feri militis esse procul.
 Dumque aliis gliscunt bellorum incendia terris;
 Alma beat Populos Pax, & amica Quies.
 Otia sunt studiis ergo exercenda benignis,
 Ne sit pigritiæ, desidiaque locus.
 Newtonone tu monstras verum pulcrumque laborem,
 Ingenioque beas commoda nostra tuo.
 Certè habet in magno generosa Britannia Regno
 Artibus egregios ingenioque Viros.
 Sed tamen ab video magnam felicibus Annam
 Votis expetere, & Te quoque velle suum;

Pectore qui condis sacra, & civilia jura,
 Quique es, & ingenio consilioque potens.
 Allicit atque Uxor, thalami Regina pudici,
 Absentem qua te jam dolet esse diu;
 Et gemina alliciunt dulces, tua lumina, Nata;
 Quaeis nil castius aut pulchrius Orbis habet.
 Quid facias? retinet, studiis Florentia mater,
 Et retinet studiis, & Tibi amica cohors.
 Sed Domina Imperium vel vincla tenacia rumpit,
 Eripit & nobis, nec finit esse tuum.
 Vade igitur nostro in Patriam deductus amore;
 Vade age cum faustis letus & ominibus.
 Sed ne te capiant dilecta obliviae Florae,
 Salvinique, rogo, sis memor usque tui.

Antonius Maria Salvinus.

ALL' ILLUSTRISSIMO SIGNORE
 IL SIGNORE
 ENRICO NEVVTON

Inviato Straordinario di S. M. Brittanica, alla
 Real Corte di Toscana.

Per lo suo ritorno in Inghilterra.

CANZONE

DI BRANDALIGO VENEROSI DE' CONTI DI STRIDO.

I.

TU senti Etruria; dal tuo vago Cielo
 Parte il Britanno Enrico;
 Quel, ch'ardendo per te d'ossequio, e Zelo,
 Vive alla gloria de' tuoi studi amico.
 Egli però non volontario parte,
 Ma il tragge autorità di sua Regina:
 Che a Lui sublime Dignità comparte;
 E vuol sì eccelsa mente a sè vicina:
 Di cui librò l'inestimabil pondo,
 Per ventilar gli affari alti del Mondo.

Ei

II.

Ei gran Messaggio alla Toscana Corte.

*Dal Tamigi sen venne ;
 Con docil Cuore, e con maniere accorte ,
 A tutti caro, il sommo onor sostenne
 Per ogni detto, trasparian dell' Alma
 Le più sincere, e fervide scintille:
 E di sue cure la gravosa Salma
 Reggea Prudenza, fra virtùdi mille,
 E al Tosco Re, di Lui contento, appieno,
 Tarlando, empiean di maraviglia il seno.*

III.

*O Sovrana dell' Arno, alma Cittade,
 Quanta straniera luce
 Perdon le ricche tue belle Contrade!
 Enrico parte, e nel partir conduce
 Seco il più fino amor di tutti i Cuori:
 E in ogni cuor lascia 'l suo amore impresso;
 Seco portando i meritati onori
 Lascia de' meriti suoi forte riflesso;
 Onde men fa la perdita funesta,
 Il valor di chi parte, e di chi resta.*

Fin

IV.

*Fin ch' avran vita i chiari ingegni egregi
 Dell' inclita Fiorenza ,
 Ragionerà de' suoi sublimi pregi
 La stretta in versi , e la sciolta eloquenza .
 Celebreran del saggio Ospite il senno
 Ne i maneggi Politici , e Civili ;
 E quei che in alto più salir lo fenno
 Figli di nobil cuor tratti gentili ;
 Ed a Lui col color d'ogni suo fatto
 Vivo di Laude formeran ritratto ,*

V.

*Io certo , fin che avrò le Muse al fianco ,
 E in sen Febeo furore ,
 Mai non farò di cantar Inni stanco ,
 Alzando fino all' Etra il suo valore .
 Dirò quel , che sedendo in Pindo un giorno ;
 Ascoltai dalle Vergini forelle .
 Dicean : felice Flora , in cui si adorno
 Spirto , impresse di gloria orme sì belle ;
 E dell' ingegno alzò le fulgid' ale ,
 Ove del tempo Arcier non giunge strale .*

Per

VI.

Per l'immensa del Ciel stupenda mole
 Imprende arduo viaggio;
 Colla gran Mente per le vie del Sole
 Poggia, ne teme il sì possente raggio;
 Và meditando la grandezza, e i moti
 Di quei Globi, ed i loro incontri, e'l sito;
 Gl'influssi buoni, e rei, sono a lui noti,
 Che piovon da quell'Etere infinito:
 E par, che gli Astri stessi, a farlo esperto,
 Ogni secreto lor, gli abbian scoperto.

VII.

Onde per Lui la provvida Natura
 Correre al petto sente
 Freddi vapori di gelosa cura.
 Sà chè palesi alla felice mente
 Sono i più astrusi suoi profondi arcani;
 Tante cagioni, e naturali effetti
 Non solo ei sà, ma ancor tratta con mani;
 In meccanici ordigni, i vari affetti
 Scopre de i Corpi, e come dentro al Voto
 Vicende tante, abbia la vita, e'l moto.

Della

VIII.

*Della mia Tisa l'immortal Liceo,
 E quei Coscritti Padri
 Dican, s'io sono di menzogna reo.
 Egli con modi amabili, e leggiadri
 Trattò con essi, e lo splendor diffuse
 Di sua vasta Dottrina in gravi sensi.
 La morta gloria dell'Ausonie Muse
 In Carmi ardevva di bel foco accensi;
 E al puro stil sentenze alte congiunge;
 E nuovo pregio, al sermon prisco aggiunge.*

IX.

*E pure alto Signor, lungi n'andrai
 Dalle gradite sponde
 D'Arno, che forse non sarà più mai
 Chiaro a Te specchio, colle limpid' onde;
 Tenta, o bel Fiume, come amor ti sprona,
 D'Alfeo gli antichi rinnovar prodigi;
 Là dove del tuo Caro il nome suona,
 Per sotterranee vie corri al Tamigi;
 E godrai sempre, entro quell'alzo accolto,
 La Maestà del reverito Volto.*

R r

Ma

X.

*Ma laso, io quì rammento antica sola,
 Fatto dal duolo infano;
 E intanto Enrico parte, e'l tempo vola,
 E aduggia ombra di lutto il suol Toscano.
 Or mentre Ei scioglie da i Tirreni lidi
 Intento a ritrovar l'Anglica Teti:
 Vanno dietro mill'occhi, e mille gridi
 Quasi in corteggio a i volatori abeti;
 Ferue ogni Cuore in affannosi moti;
 Rimbomba l'Aria, e'l Mar d'Augurj, e Voti.*

SENATORIS FILICAIÆ
 O D E

IN MOGARINUM,

Ad Fjusdem Affinem, Bernæ agentem.

D*iversa Imperiis, more hominum, data est
 Ætas. Primum etenim repere, (ita ut loquar)
 Dein firmare gradum, mox adolescere,
 Sensim denique in ardui
 Staturam, ac faciem Corporis erigi.*

Re-

Regno, Eor, tuo, Flos, alia obtigit
 Sors; nasci siquidem, crescere, & altiùs
 Extolli fuit novum Opus.

Flavum vela Tagum vix tua viderant;
 Et jam jam specie fortis, odoreque
 Armis per mediam victor Iberiam
 Spargebare fragrantibus.

Jam pugnare tuo sub Labaro acriùs
 Musæ ardent Itale; nec tibi adorea
 Desunt, Pierium Tusca viriliter
 Martem Classica dum cient.

Nervtone, ac Somero jam ducibus, tibi
 Latè Orbis ditio parta Britannici,
 Quodque Anglo haud dubiè vastius ambitu
 Mens complectitur utraque.

Verùm inculta riget sub Jove frigido
 Quà Tellus hyemi sacra diutina,
 Quid scabra indomita proxima Rhatia
 Tesqua, Helvetica quid juga

Expugnata Lyra spiritu ab Anglica
 Dicam, hirtique soli barbariem tuo
 Mansuetam Imperio? Nil penitus, nihil
 Manningo insuperabile est.

Hic tersæ madidus lacte Venusiæ,
 Totoque ingenium fartus Apolline
 Citra segnitiam cautus, & impetum
 Citra audax, tua longiùs

*Fert Vexilla Norvi Conditor Imperi,
 Et me fronde, (loquarne, an fileam?) tua
 Fronde, inquam, redimit, quæ modò regiis
 Jam te frontibus implicat.*

*Divinare licetne? Huic ego Laureæ,
 Ala instar, vebitur quæ simul, & vebit,
 Regnantum anteferam non Diademata,
 Non cressæ radios Comæ.*

*Hinc sublatus humo vasta ego Nubium
 Conscendam spatia. En, te auspice, iter patet;
 En monstrante viam Vate Britannico,
 Quid quò vertam oculos, juroat
 Vestigare, odor an Gentibus hic tuus
 Tam suave imperitans, Orbis & infimi
 Rex, vi blanda aliud nunc super æra
 Regnum quasierit sibi.*

*EPIGRAMMA,
 SUB ICONE,
 HENRICI DE NOVA VILLA.*

*Quicquid agit Pallas, quicquid Prudentia monstrat,
 Ingenio, Newton, Consilioque refert.*

Jos. Averani, J. Civilis Pr. Pisis.

L'IL-

L' ILLUSTRISSIMO SIGNORE
ENRICO NEVVTON

Inviato Straordinario di S. M. Brittanica,
 alla Corte di Toscana,

Essendo dalla sua Sovrana richiamato,

S O N E T T O.

Piangete o Muse, che dell' Arno in riva
 Dolce spiegate armonioso canto,
 E ricoperte di lugubre ammanto,
 Itene a corteggiar l'afflitta Diva:
 Flora la Bella di conforto priva,
 Svellesi i crini, e si distempra in pianto,
 Calpesta disperata il Regio Manto,
 Ne sembra ch' in se stessa, ella più viva.
 L'alta cagion di così rio dolore,
 Non sapete qual sia? ahimè pavento,
 All'annunzio funesto, aprirvi il core.
 Enrico sua delizia, ed ornamento,
 Chiama alla Patria obbedienza, e Amore;
 Muse piangete; a voi farò contento.

Del Sig. Cavalier Tommaso Dercham
 Baronetto Inglese.

NELL' ESSER RICHIAMATO
L' ILLUSTRISSIMO SIGNORE
ENRICO NEVVTON

Dalla Real Corte di Toscana, ove per più Anni
ha esercitata con somma gloria la Carica d'
Inviato della Regina della Gran Brettagna.

S O N E T T O.

Piangete pure, o Muse, in mesto Coro,
Che dove già n' andaste all' Arno intorno
Cinte le tempia, e 'l Crin di verde alloro,
E di fastoso ammanto il petto adorno.
Or qual fia fuor del pianto altro ristoro!
Se Apollo non fa più tra voi soggiorno?
Perdeste, abi pur perdeste ogni tesoro,
E s' oscurò per sempre il vostro giorno.
Parte Errigo sì parte almo sostegno
Di quell' inclita nostra alta grandezza:
Suo Amor ben lascia per eterno pegno.
Fiorenza a te, che più d' ogn' altra apprezza,
E sfolgorando or nel natio suo Regno
Vuol te vie più illustrar con sua chiarezza.

Del Sig. Cavalier Giulio Cesare
Ricafoli.

ALL' ILLUSTRISSIMO SIGNORE⁹⁹

ENRICO
NEVTON
PER LA SUA PARTENZA

SONETTO.

TU parti, ENRICO, e teco porti il Core
D'ognun, che nel felice almo Paese,
Che l' Arno irriga, il tuo trattar cortese
Degno conobbe d'immortale amore.
Tu parti, Enrico, e accresce il mio dolore
L'aver tant'altre tue Virtù comprese:
Il genio volto all'onorar imprese,
Della bell'Alma il nobile candore.
Taccio il sommo saper, l'alta eloquenza,
Per cui, se sciolto parli, a quel d'Arpino
Non cedi, e'l Veronese adegui in versi.
Quindi, pel tuo partir, di pianto aspersi
Fian sempre gli Occhi miei, spirito di vino.
E meco piangeran Pisa, e Fiorenza.

*Di segno di Stima, e d'Ossequio
Alessandro Marchetti.*

101
ALL' ILLUSTRISSIMO SIGNORE

E N R I C O
N E V V T O N

Inviato Straordinario di S. M. della Gran
Brettagna

Alla Corte di Toscana, ed alla Republica di Genova.

ILLUSTRISSIMO SIGNORE.

CON riverente divozione consacro al genio
virtuoso di V. S. Illustriss. le presenti Offer-
vazioni, da me fatte nel Diario Italico, da Nobi-
le Autore publicato; poichè, contenendo queste
la realtà di varj monumenti lasciatici da gli anti-
chi Romani, non solo a Lei si convengono, per
esser Imitatore de' medemi nelle ottime discipli-
ne, e nella splendidezza de' costumi, de' quali
con altre belle doti si adorna; ma anche perchè,
Sf ha

ha grande intelligenza delle Istorie ; e delle memorie degli stessi antichi Romani ; E di ciò ne diede battevol saggio a coloro, ch' ebbero l' occasione di trattarla , quando Ella spinta da genio nobile, ed amore verso le nostre antichità, venne a bella posta in Roma l' Anno scorso a soggiornarvi . In questo spazio di tempo avendo io avuto la sorte di dedicarle la servitù mia , più degli altri ammirai l' alto suo Sapere , e negli Studj Poetici , e nell' Erudizioni Istoriche ; e mentre si compiacque della mia compagnia nella visita delle Antichità non solo di Roma , ma dell' antiche Ville Tiburtine , Tusculane , a di altre circonvicine , mi ricordava con maravigliosa felicità di memoria , e facondia di dire , le medesime antichità . Or avendo io fatta questa piccola fatica , per compiacere alcuni Curiosi , e Studiosi di esse la supplico , mentre gliela presento , benignamente gradirla , ed a V. S. Illustrissima con tutto l' Ossequio fo profondissima riverenza .

Di V. S. Illustris.

Roma 24. Luglio 1709.

Umiliss., Devotiss., ed Obligatiss. Servitore
 Francesco de' Ficoroni.

ILLUSTRISSIMO SIGNORE,

MIO SIGNORE, E PADRON COLENDISSIMO.

Conforme mi diedi l'onore di significare in persona a V. S. Illustriss. la sera di Mercoledì, fu ella jer mattina proposto dal nostro Sig. Arciconsolo, perchè restasse ammessa nella nostra Accademia; e tutti alzatisi immediatamente in piedi, acclamarono V. S. Illustrissima a viva voce, senza osservare alcuna delle solite formalità. La celebrità del suo Nome, e molto più il merito della sua Sapienza, e Virtù potevano sole bastare per ottenerle indubitatamente un tal grado; ma la grandissima benevolenza da V. S. Illustriss. dimostrata alla nostra Adunanza; e l'amore svisceratissimo, che ha sempre avuto agli Studj, e alla coltura della nostra Lingua nativa, costituivano gli Accademici in un debito indispensabile di protestare a V. S. Illustriss. con un simile atto d'ossequio la loro perpetua gratitudine, e divozione, ed oltre a ciò vi è concorso unitamente il gagliardissimo impulso dell' A. R. del Sereniss. Gran Duca N. S., e la benignissima condescendenza del Sereniss. Principe Nostro Protettore; che han goduto in estremo di vedere accresciuta alla nostra Accademia una gloria sì grande, mentre

tre V. S. Illustrissima si è compiaciuta di esserci
annoverato fra i suoi; Ed io, che non meno di
ogn' altro sono stato da tanto tempo ossequio-
sissimo Veneratore de' suoi altissimi pregi, con-
vero, e profondo rispetto mi dò l'onore di sot-
toscrivermi.

Di V. S. Illustriss.

Di Casa Venerdì primo d' Agosto, a ore 21.na,
e mezzo 1710.

Devotiss. Obligatiss. Servitor vero
L' Innominato Pandolfo Pandolfini Vice-Secret.

AD ANTON. M. SALVINUM.

EPIGRAMMA.

Quomodocunque meis contingat Vita libellis,
Mi satis est, Italis, ore favente legi.

F I N I S.

105

I N D E X

O R A T I O N U M.

- O** Ratio ad M. Etruria Ducem die ejus Natali. 1705. p. 3.
- Oratio ad eundem in reditum ipsius Florentiæ post Ferias Octobres ex Secessu Ambrogiano. 1705. p. 7.
- Libellus supplex M. D. oblatus. p. 10.
- Libellus supplex ad Ducem, & Senatum Genuensem de vindicanda Famuli cæde. p. 11.

I N D E X C A R M I N U M.

- V. Ambre Epigramma Fesulanum. p. 68.
- Apathistarum Academiam ingredienti Henr. de Nova Villa, Elegia. p. 61.
- Ad Arcadas Romanos. p. 26.
- In Astro-meteorologiam J. Goad Inscriptio. p. 20.
- In eandem Carmen. p. 23.
- In Simulacrum B. Aweranii. p. 18.
- J. Aweranii Epigramma in Iconem Auctoris. p. 96.
- C. G. Bardi Musa Moralis. p. 77.
- F.

<i>F. Castmivi Elegia.</i>	p. 80.
<i>A. L. Catelani Epigramma ad Henr. de Norva Villa</i> p. 37. <i>Epistola ad eundem</i> p. 38. <i>Elegia</i> p. 40. <i>Elegia</i> p. 71. <i>Epigramma.</i>	p. 72.
<i>Advocati Corsiniani Epigramma.</i>	p. 70.
<i>Ad Academiam della Crusca ante Encenia Filicajana.</i>	p. 17.
<i>J. B. Comitiss Fantonii Epigramma.</i>	p. 83.
<i>V. Filicaia Ode ad F. Mannungum.</i>	p. 94.
<i>Ode ad Henr. de Norva Villa.</i> p. 3. <i>Epigramma</i> p. 7. <i>Ode ad eundem de Mogarino</i> p. 8. <i>de Cadauere Mogarini.</i> p. 10. <i>Epigramma de Mogarino</i> p. 12. <i>Ode de Mogarino.</i> p. 43. <i>de eodem.</i> p. 46. <i>Ode ad Henr. de Norva Villa dum Genue moraretur.</i> p. 52. <i>Jambi in idem Argumentum.</i> p. 59. <i>Ode ad DD. Sommerum</i>	p. 48.
<i>Ode in memoriam Senatoris Filicaia.</i>	p. 18.
<i>Nemora Florentina Elegia.</i>	p. 30.
<i>Florentia ad Annam M. Brittaniam Reginam.</i>	p. 29.
<i>J. Freindii Epistola.</i>	p. 65.
<i>In Villam Imp. Hadriani.</i>	p. 24.
<i>Ad Equitem G. Kneller. Pictorem.</i>	p. 28.
<i>Inscriptio Statue Leopoldi Cardinalis.</i>	p. 16.
<i>Epigramma in eandem.</i>	p. 17.
	L.

<i>L. B. Miglioruccii Epigramma.</i>	p. 72.
<i>Inscriptum novo Testamento Græco Milliano.</i>	p. 27.
<i>In Mogarinum Filicæ.</i>	p. 11.
<i>Can. Mazzæ Epigramma.</i>	p. 69.
<i>Inscriptio ad Henr. de Nova Villa.</i>	p. 3.
<i>Ode ad Henr. de Nova Villa.</i>	p. 73.
<i>Alia ejusdem Auctoris p. 84. Carmen ejusdem Auctoris in Glypeum Antiquum Woodwardia- num.</i>	p. 63.
<i>A. M. Salvini Epigramma. p. 70. Elegia.</i>	p. 86.
<i>In Effigiem D. D. Someri. p. 28. Scazontes in eandem.</i>	p. 28.
<i>De Tamefi, ex Anglico.</i>	p. 27.
<i>In Vallem Umbrosam Etruscorum.</i>	p. 25.
<i>In mortem Stephani Valler. Elegia.</i>	p. 13.

1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

*Illustrissime Viro*H E N R I C O
N E V V T O N I OANNÆ BRITANNIARUM REGINÆ
Ad Magnum Etruriæ Ducem, & Genuensium Rempublicam

A B L E G A T O

JOANNES BAPTISTA
F A N T O N I U S S. P. D.

BOno certe literarum fato evenit, ut quum a florentissimo Angliæ Regno in pulcherrimam Italiæ Provinciam Etruriam Legatus mittendus esset, tu potissimum Henrice Illustrissime eligereris, qui inclitæ terra marique gentis Veterem erga nos benevolentiam confirmares. Nam huic muneri postquam egregie satisfacisti duos inter disunctissimos populos mirabiles amoris sensus excitando, reliquum omne temporis, quod tibi a publicis curis superfuit, id tu magno animo ad liberales disciplinas excolendas, & qui eos profitentur ornandos, fovendosque contulisti. Quare nemini mirum esse debet si quemadmodum nova hac sapientiæ Laude cæteris antecellis, atque iis præsertim qui Politices, & musarum studia, res a natura copulatas errore divellunt, mirum non est, inquam, si tanto erudi-

ditorum consensu præclaræ in eos Voluntati tuæ Honor decernitur immortalis. Hinc fit ut risum potius, quam indignationem moveat quorundam impudentia qui rustico atque agresti contemptu inutiles esse ingenuas artes affirmant Rempublicam capeffentibus, ejusque administrandæ cognitionem hauriri a sola experientia posse autumant. Atqui si majorum instituta revererentur, si Græcas paulisper, aut Romanas Historias evolverent, agerent ut puto, cum literis honorificentius, & quantum eae tum pacis tempore, tum belli amicis suis profuerint, omnis illos admoneret antiquitas. Sed ni fallor desidæ potius dulcedine, quam veritatis ignoratione decipiuntur. Quippe cui dubium esse potest ingentes illos Heroas qui terrarum orbem vel peragrarunt victoriis, vel subactum saluberrimis legibus Rexerunt, cum Rhetoribus adolescentiam, ac juventutem, cum philosophis verò Vitam universam transegisse? Non enim est quisquam, nisi insipiens, ut quanquam natura præditus excellenti, attamen artis Præsidia spernere, & incomptam potius, rudemque doctrinam sequi, quam ornatam, quam validissimis ad se tuendam armis instructam malit. Faceffant hinc igitur pessimi totius elegantix Hostes, & hanc invenustam virtutis speciem quam sibi diligendam proposuerunt sine Rivali habento, Tu verò Henrice Clarissime

sine perge quod facis regiam hanc Viam conse-
 quendæ laudis ostendere. Nempe cum summa ju-
 dicii vi, summa doctrina, morumque gravitate,
 & comitate floreas, excelsæ huic Rei, cui totus in-
 cumbis, magna, fiet authoritatis accessio. Inte-
 rim ego, ut te tanti operis acrior in dies Voluptas
 incendat, & ipsius in id conatus tui exempla, su-
 blimi loco posita, intueare, hunc tibi quem vides
 librum dono dare constitui. Est is in duas partes
 distributus. Illarum prior, quæ manu est scripta,
 Florentinæ nostræ Academiæ Principum, quos
 Consules vocant, nudam simplicemque seriem
 præbet, non enim eorum Historiam ubere, & gra-
 vi conscriptam stylo Salvinus Salvinus Antonii
 Mariæ frater natu minor adhuc absolvit, etsi pro-
 pediem editurus. In alterâ quæ est typis excusa, Il-
 lustrium quorundam ejusdem Academiæ viro-
 rum, decora, Resque gestæ luculenter enarrantur:
 Et quamvis duo hæc huius voluminis membra pa-
 rum inter se cohaerere videantur, arctissimo ta-
 men hoc nexu vinciuntur, quod utrumlibet aspe-
 xeris innumeros in eo reperies qui difficillimis ut tu
 Legationibus functi, nunquam tamen leniores
 Musas abjecerunt, quin immo pulcherrima nobis
 ingenii monumenta reliquerunt. Est igitur cur hoc
 qualecunque sit munus magis quam tibi debeat
 necum. Cum enim ea voluptate quæ ex liberali-
 sbu

bus studiis percipitur suavissima mirifice capiaris, quotiescumque apud te de præstantibus ingenio viris incidit sermo, incredibili quadam lætitia perfunderis, atque integrum, nisi majora Revocarent, aut legendo, aut quæ legisti expendendo, conderes diem. Quapropter hos doctrinæ civilis simul, & humanioris proceres, tui per quam simillimos excipe libenter, & postquam ab hac urbe discesseris, tanquam itineris comites tecum adducito. Ubi vero in Angliam perveneris quod doctrinæ laus omnis se recepisse videtur, non ideo Florentiæ tuæ memoria excidat. Sed cui præfens tot beneficiis, tantoque virtutum Splendore sempiternum decus attulisti, hanc ipsam, licet absens, amare non desinas. Dedisti nomen præcipuis in ea Academiis: habent ergo in te illæ quod sui juris sit, magnamque tui partem sibi non immerito vindicant. Inter quas Florentina, quæ vocatur, Academia cujus mihi Regendæ Provincia funesto hoc anno qui te nobis auferet demandata est, ut dignitate est Prior, ut alias omnes summa ergo te observantiâ non æquavit solum, sed antevertit, ita in animo tuo id efflagitat, ut secunda sit nulli. Hoc ego ejus nomine ab te peto, gratiasque ago immortales, quod celebratis in ea conventibus semper affuisti, quod Academicos omnes, meque præsertim, singularibus humanitatis officiis devinxisti. Neque putes extre-

mum

num hoc nostri erga te grati animi indicium extit-
 turum. Nullus tuæ famæ extollendæ, nullus erit
 unquam tui nominis illustrandi finis. Id ego dum
 publica voce polliceor, felicem tibi in patriam, ad
 coniugem, ad liberos tuos, reditum auguror, me-
 que demum Nevvtoniæ genti æternum devoveo.
 Vale. Florentiæ X. Kal. Sextil. c151ccx.

HENRICUS DE NOVA VILLA

H E N R I C O
 BRENKMANNO.

I. C. BATAVO. S.

LIX.

Publici mihi Muneris impositi, vir amicissi-
 me, optimeque, quod totum, atque in so-
 lidum, animum occupare debet, conscius me-
 morque, ut paulisper sermones resumere liceat,
 nos inter nudiustertius in area Divæ Mariæ V:
 raptim inter ambulandum habitos sicque aliis
 tunc quidem intervenientibus statim abruptos, de
 Honoribus, apud Academias, ut in Italiâ meritò
 vocantur, seu a me alibi acceptis, seu hoc loci
 nondum delatis, eo sanè adhuc usus sum tem-
 peramento, ut neque unquam illos ambiciosus
 sponte

sponte quæsierim; neque unquam etiam inurbanus, oblatos defugerim recularimque. Adeoque cum Urbem biennio abhinc inviserem perlustraremque, atque Arcades in ipsorum numerum, cooptare vellent, primò, ex pudore, intercedebam, ad extremum tamen, cessi: Florentiam verò demum reverso, missos inde Codicillos, quasi ipse peterem, remittebam, nisi ab ipsis, ultrò Honos defereretur: ita denique delatum, (neque mos aliter institutus obstitit,) gratus accepi, & Carmine ex intervallo prosequer: ita quoque postea, & ejusdem generis alterum, ab Academia Florentina collatum, Matre quasi ac Parente, hujus alterius, non in hac civitate solum, sed omnium in ipsa Italia, perque omnem Europam, celeberrimæ. Certè lætabar admodum, eorum cœtibus pro libitum interesse, adesse frequenter Recitationibus Orationum Carminumque nobilium, quibus veteris Romæ, atque summa Athenarum Ingenia, Florentina hodierna, ad Gloriæ Famaeque certamen cum laude provocant: & tantum querebar, intra unius Domus parietes, hæc contineri adhuc detinerique; neque ejusdem voluptatis Gaudii, omnes quoque alios, ubique terrarum, compotes fieri. Contentus autem, verosibi, [sic ipsis placuit] studiorum fructus decerpere, non Titulos quærebar, neque inani

nominis sono captabar. Et facile quis Ambitum
 fortè vitaverit, ideo quod a nobismetipsis ut plu-
 rimùm, nostroque pendeat ex arbitrio; aliorum
 autem, sive Beneficio, quum ei locus fuerit, si-
 ve Judicio, quum non precibus impetretur, in-
 tercedere, seq: importunum interponere, non
 tantùm Ingenii subrustici, sed etiam & animi ni-
 mis superbi, & incivilis esse, mihi saltem, vide-
 tur. Vale. Florentiæ ex ædibus meis.

*Acre Judicium. Morum candor.
 Ingenii Lepos. Sensus acuti, densi,
 graves. Stuli elegantia,
 eruditionis copia
 totis hisce voluminibus
 elucet.*

Ant. Mar. Salvinus: